

CONCETTA LA MAZZA

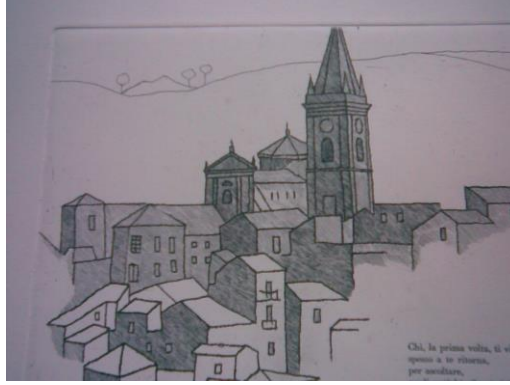
Mavi gökyüzünün ötesinde

Biyografi

Concetta La Mazza, 1936'da Novara di Sicilia'da Domenico La Mazza ve Teresa Correnti'nin en büyük kızı olarak dünyaya geldi. 1950 yılında, teyzesine verdiği sancılı bir "emanet" döneminin ardından, hala kocası Giuseppe ile birlikte yaşadığı Domodossola'daki ailesinin yanına katıldı. Üç çocuğu var: Armando, Luciano ve Daniela. Son zamanlarda Novara'daki çocukluğunu hatırlamaya yönelik karşı konulmaz bir istek aklına sızdı ve işte bu samimi, kişisel günlüğün doğuşu, ancak anekdotlar ve o dönemin çevresine göndermelerle dolu: kasaba, kırsal bölge, insanlar, alışkanlıklar, İkinci Dünya Savaşı'nın karanlık yıllarında o bölgenin gelenekleri.

Yazmanın ilkel enerjisi

Küçük Concetta amcalarına emanet edilir ve kendi isteği dışında Castrangia'da kasabadan ve sınıf arkadaşlarından uzakta bir kulübede yaşamaya zorlanır. Açlık, zamanın cehaleti, batıl inançlar ve kötü muamele arasındaki savaşın zorlu yıllarında, kişisel Via Crucis'ini yalnız başına gezer. Savaştan sonra kaçınılmaz göç ve doğal olarak kuzeye doğru zorlu başlangıç.

Tüm bunlar, hafızasında kendi gelişiminin aşamalarını yeniden ziyaret eden ve şaşırtıcı bir tazelik ve ince bir ironiyle bize aile topluluğumuzun simgesel bir öyküsünü okuma zevkini veren küçük bir kızın bakışıyla anlatılıyor. bizi derinden etkileyebilecek ve her birimize ait olan şey.

Concetta La Mazza'nın bu kısa romanında, yazı her kuralı altüst eder ve her türlü biçimsel şematizmden arınmış, gizli bir içsel canlılığın yönlendirdiği kökenlere geri döner, her şeyi bastıran azgın bir nehre dönüşür, ruhun sağanak yağmurudur.

Amcalar Antonia ve Michele'nin figürleri akılda kalıcıdır, tıpkı Novara'nın sert ve haşın olduğu kadar cömert, kucaklayıcı ve tatlı imajının da unutulmaz kalması gibi.

Son olarak, ergenliğe zor geçiş, telafisi mümkün olmayan şeyler olduğunda, küçük Concetta, cesareti ve geleceğe dair sarsılmaz umudu sayesinde, bakabilen gözleri sayesinde trajik kadere boyun eğmiyor... gökyüzü mavi!

NINO BELVEDERE

“Benim için zorlu süreç başladı. Muhtemelen sıcak bir gündü, 1938 yazı başlıyordu, iki yaşındaydım ve teyzem beni almaya gelmişti. Bez bir çantaya bir bluz ve iki külot koydu, sonra her şeyden habersiz evden çıktım. O kadar küçüktüm ki o gün Via Crucis yolculuğumun başlayacağını fark edemedim.”

Mavi gökyüzünün ötesinde

Birinci bölüm - Babanın evi

Artık örümcek ağları tarafından boğulmuş ve güveler tarafından kemirilmiş eski, ıssız bir harabedir, ancak uzun zaman önce, Messina dağlarındaki görkemli bir kalenin altında yer alan Novara kasabasında, Engia bölgesindeki bir ara sokakta, yakınında bir ev vardı. Çeşme. Ön kapı, ahşap kalaslı küçük bir odanın bulunduğu birinci kata çıkan iç merdivene açılıyordu: burası yatak odasıydı. Üst kata çıktınız ve orada mutfak vardı, buna öyle diyebilirsiniz. Bir köşede üzerinde ateş yakılan bir taş levha ve makarna tenceresinin yerleştirildiği demir bir tripod vardı. Önde duvarda asılı, zifiri siyah, tahta bir kürek, biri küçük biri büyük iki elek, ekmek pişirmek için fırın, yan tarafta yarı çürümüş bir sandık, bir masa, iki "furrizzi" ve biraz cılız sandalye. Sonunda ara sokağa bakan küçük bir balkonu olan ve tek kişilik yatağa bile zar zor yer olan bir oda vardı. O çukur, 1934 yılında

dul kalan dedenin yaşadığı krallıktı. Merdivenlerin altına ahşap kapaklı taştan bir tuvalet oluşturulmuştu. Kanalizasyon olmadığından, ikincisi yayılan kokuyu azaltmaya hizmet etmiş olmalı. Doğal olarak evde akan su ve elektrik yoktu; bu, o günlerde baronların bile sahip olmadığı konforlardı. Yanında tavukların tahtaya tünediği çiftliğe açılan ahşap bir kapı vardı.

Bu köşede, dünyanın dışında, terzi olan annem, dedemle birlikte yaşıyordu, ikisi de kendinden büyük iki erkek ve bir kız kardeş evliydi ve onlar da Novara'da yaşıyordu. Annem sarışındı, zayıftı, çok zayıf bir yapıya sahipti, çok narin yüz hatları vardı ve süt gibi beyaz yüzünde en çok dikkat çeken şey, neredeyse her zaman korkmuş ve üzgün olan iki büyük mavi gözüydü. Belki de annesinin yirmi dört yaşındayken ani ölümü onun fiziksel ve ahlaki kırılganlığının nedeniydi.

Anneannemin ölümünden birkaç yıl sonra annem, eşlerinden birinin müdahalesi sayesinde Yakışıklı Prensi ile tanıştı. Babam, tütüncü ve bakkal satan bir meyhane işleten Badiavecchia'lı soylu bir aileye mensuptu. Çalışkan bir aileydi ve babam her bakımdan çok yakışıklı, uzun boylu, esmer, kendine güvenen ve girişimci bir adamdı. Kasabadan uzakta bir köyde yaşıyordu; oraya yürüyerek, iyi bir hızla, yarım saatte ulaşabiliyordu. Babası kömür taşıyordu. Anne dinamik bir kadındı; sabahları katırla Novara'ya gidip dükkândan temin edilen tütün, tuz ve yenilebilir ürünleri satın aldı. Boynunda büyük siyah bir şalla her zaman şık giyinirdi ve hatta müşterilerini bilgilendirmek için gazete bile satın alırdı. Mezradaki tek dükkan burasıydı ve doyurulması gereken sekiz boğaz olmasına rağmen o evde refah sıkıntısı yoktu.

Akşam geç saatlerde şarabı renkli sodayla seyrelterek gösterişli bir şekilde artık sarhoş olan müşterilere ve cüzdanına yardım etti. Çocuklar her zaman ebeveynlerinin işini miras olarak almadıkları için babam ayakkabı tamirciliğini öğrenmişti. Birkaç ay süren nişanlılığın ardından evlenen babam ve annem, Engia semtindeki çeşmenin yanındaki eve aşk yuvası kurmaya gittiler. Tam dokuz ay sonra bu dünyaya geldim ve kutsal bir güney

geleneğine göre babaannem Concetta'nın adını aldım. Hassas yaşıma rağmen koyu ve kırışık bir cildim vardı, hep ağladım. Beşiğimiz olmadığı için dedem bütün gün beni kollarında kucaklamak zorunda kalıyordu ve geceleri annem ve babamla birlikte büyük yatakta uyuyordum. Her bakımdan çok çirkin ve dayanılmazdım. Birkaç ay sonra ülkede iş azlığını gören babam Sardunya'ya çalışmaya gitmeye karar verdi. Diğer adaya giderken annesini ağlayan bebekle ve rahminde tekme atan başka bir yaratıkla bıraktı.

Ben yirmi aylıkken kız kardeşim Rosa doğdu. Bu isim anneannesinin adıydı. Concetta'dan farklı olarak Rosa -yine anneme göre- güzeldi, beyaz ve pembe tenliydi, kahverengi saçları uyumlu bir yüzü çerçevesiyordu ve iki güzel mavi gözle süslenmişti: adı gibi bir çiçek! Öyle ki annem kucağında Rosa ile su almak için çeşmeye gittiğinde arkadaşları ona nasıl olup da birbirinden tamamen farklı iki kız çocuğu doğurabildiğini sormuşlar. - Bu, Rusina, evet, sen bilyalıydın, ama diğeri... - Bu, Rosina, çok güzel, ama diğeri... dedi arkadaşlar dudaklarını buruşturarak. Bu arada, bu durumda, Allah'a şükür, teslimiyetle olmasa da katlandığım çilemin önsezisini hisseder gibi huzursuzluğumu sürdürdüm.

Hikayenin geri kalanını anlatmak için öncelikle sizi halam Antonia'yla, kısacası zì 'Ntuoia'yla tanıştırmalıyım. Annemin ablasıydı, aralarında on yedi yaş fark vardı. Kısa boylu, tombul, kirli saçları gözlerine düşen bir kadındı. İhmal edilmiş yüzü kendisinden daha yaşlı görünüyordu ve boş bakışlarında ancak bu kadar aşağılanma vardı. Yirmi yaşında, evlenme çağına geldiğinde, Sempione tünelineki işten yeni dönen, dul ve üç yaşında bir oğlu olan ilk kuzeniyle evlendi. Bu adam, amcam Michele, Micheri amcam, kısa boylu bir adamdı ve Kral Vittorio Emanuele III'ün pleb kopyasına benziyordu, kasabanın çok karakteristik bir sokağında, neredeyse iki metre genişliğinde basamakları olan, sahibi olduğu bir evde yaşıyordu. Çok güzel bir evdi. Zemin katta, mungeneli büyük bir merkezi tezgâhı, raspaları, keskileri, burguları, oyukları ve burguları sakladığı iki duvar dolabı, kendi inşa ettiği masaların ayaklarını yuvarlaklaştırmak için bir torna tezgahı, bir

bileme çarkı bulunan bir marangoz atölyesi vardı. Uçakları ve bıçakları bilemeye yarayan odun sobası, tutkalı sıvılaştırmak için tencereli odun sobası, her yere yığılmış tahtalar, duvara tutturulmuş birkaç testere, at nalı, keçi boynuzu, kaplumbağa derisi gibi uğurlu takılar, kısacası artık yalnızca anılar dünyasına ait olan o yerler.

Ahşap bir merdivenle birinci kata çıkılıyordu; orada o zamanlar lüks olan seramik döşemeli iki geniş oda, amcamın yaptığı bir büfe, bir kanepesi, bir masa ve bir çeşit sebze ipi olan rafyadan dokunmuş birkaç sandalye vardı. Ağustos ortasında, Meryem'in Göğe Kabulü alayı Manastır'a doğru ilerlerken sokağa bakan küçük balkondan Meryem Ana'nın taçlı başına elle dokunulabiliyordu. Ancak ikinci kattan itibaren Rocca Salvatesta'yı görebiliyordunuz ve önünüzde, evlerin arasındaki bir çatlaktan, mavi gökyüzünün ötesinde, özellikle denize ulaşana kadar yavaş yavaş uzanan dağların muhteşem manzarasını hayranlıkla seyredebiliyordunuz. Sis olmadığı serin bahar günlerinde, ufkun kenarında Vulcano'yu, ardından Lipari'yi, Stromboli'yi ve diğer tüm adaları görebiliyordunuz: doğal bir manzara, ışıltılı, çok renkli bir kartpostal.

Başka bir merdiven, mutfak ve yatak odasının bulunduğu birinci kata çıkılıyordu; çok geniş olan ilki, ekmek için odun fırını ve yemek pişirmek için dökme demir kömür sobasıyla donatılmıştı. Mutfağın en temel ev işlerini yapmaya yarayan giderli bir lavabonun olmamasının yarattığı sıkıntıyı saymazsak, kuşkusuz çok güzel bir evdi. O zamanlar bazı kolaylıklar hâlâ düşünülemez durumdaydı. Aslında su, çinko bir huniyle çeşmeden alınıyor ve ardından ikinci kata götürülerek bulaşıkların yıkanması için büyük bir pişmiş toprak leğene dökülüyordu. Lavaboda gider olmadığından lavabodan gelen su tekrar zemin kata getirilerek tuvalete atılıyordu. Bir kadın için bu çok yorucu bir işti. İnsanoğlunun tahammül sınırına varan bu aşağılayıcı ve aşağılayıcı durum, akşam yemeği saatinde Antonia Teyze'nin kocasına duyduğu saygıdan dolayı daha önce yediği tabaktan yemek zorunda

kalması ve belki de vaftiz oğluyla birlikte yemek zorunda kalmasıyla doruğa ulaştı. aynı Şeyi tekrarladım ama bununla ilgili net bir anım yok.

Michele Amca karanlık ve huysuz bir adamdı, aptal olduğu kadar çalışkandı da, kalp yerine kumtaşından bir tokmak vardı. Onun gözlerinde başkalarına karşı en ufak bir Şefkat veya Şefkat parıltısı görmedim. Teyzesini oğluna bakması için evde tutuyordu, ona yemek hazırlamak, onun hizmetçisi gibi davranmak ve her zaman evet, evet, evet demek zorundaydı. Balkona bile bakamıyordu, yoksa sorun çıkacaktı, neredeyse her akşam işten sonra arkadaşlarıyla birlikte iki içmek için meyhaneye gidiyordu.

Terden sıırılıklam ve nefesi öyle kötü kokmuş bir halde eve döndü ki, yanında olmak imkânsızdı. Bunun yerine teyzem, gece geç saatlere kadar, yemek bile yemedem, gaz lambasının yanında onu bekledi. Küçük kral geri döndüğünde (çoğu zaman merdivenleri çıkmaya bile gücü yetmiyordu) bitkin bir halde kendini tozlu çalışma tezgahına bırakır ve bütün gece orada kalıp ayılırdı. Antonia Teyze her Şeye rağmen onu bir paltoyla örttü ve sabaha kadar sevgiyle yanına oturup ona göz kulak oldu. Böylece yıllar geçti ve bu kadar bağlılığın karşılığında, sahnelerden kaçınmak için akrabalarını ziyarete bile gidemedi. Kıskanç, dar görüşlü ve otoriter biri olarak evden çıkmasını engellemek için örgü ipliğini, taraklarını, sa tokalarını ve diğer Şeyleri almaya gitti. Bir düğün törenine davet edildiklerinde Michele Amca son ana kadar eve dönmedi ve Antonia Teyze, akrabaları kocasını bulmayı başarana kadar tek başına gidemedi. Arada sırada onu ikna etmeyi başardılar, diğer zamanlarda zamanında geldi ama sonra partinin ortasında ortadan kayboldu ve Antonia Teyze hayal kırıklığına uğramış ve üzgün bir Şekilde eve döndü. Zaman geçtikçe acı ve üzüntü birikti, yalnız kaldığı için kimseye açıklanamadı ve haftalarca ona işkence eden korkunç baş ağrılarının ve diş ağrılarının kurbanı oldu.

Bir gün çok iyi ve dindar bir komşu, Michele Amca'yı aradı ve karısına yaptığı kötü muameleden dolayı onu azarladı: - Utanmalısın - diye bağırdı ona - bir kadına böyle acı ektirmekten... Antonia'nın Biraz hava alın, onu

evde ayırmanıza gerek yok, dışarı çıkmalı, ayinlere gitmeli, akrabaların yanına gitmeli, tüm Hıristiyanlar gibi. Her şeyden önce, yürüyüşe çıkması gerekiyor, baş ağrısının geçmesinin tek yolu bu... - Komşu kısa bir süre duraksadı, sonra şöyle devam etti: - Buradan bir saatten az bir mesafede, katır yolundan aşağı doğru yürüyoruz. Bir miktar arsam, çatısının altında bir mutfak ve yazın yatak odası olarak kullanılabilecek hafif nemli bir odası olan oldukça mütevazı küçük bir evimiz var. Bu topraklarda fındık, incir, mandalina, muşmula, üzüm, zizole, elma, armut, zeytin, kısacası Allah'tan gelen her güzel şey vardır.

Bildiğiniz gibi kardeşimin ölümünden sonra teyzeme bakmak zorundayım ve artık kırsal kesimle ilgilenemiyorum, bu yüzden onu satmayı düşündüm. Neden satın almıyorsun? Böylece karınız da güzel hava soluma fırsatına sahip olacaktı... Başlangıçta Michele Amca tereddüt etti ama sonra ziyarete gitti ve o da onu almaya ikna oldu. Kısa sürede sözleşme imzalandı ve mülk onun oldu. Böylece, giderek daha kurnaz ve hain olan Vittorio Emanuele III'ün benzeri, Antonia Teyze'ye şunları önerdi: - incir toplamayı ve kurumaya bırakmayı öğreneceksin. Çamaşırlarınızı yıkamanız gerektiğinde nehre inecek ve içmek ve yemek pişirmek için gereken suyu arıtmak için kumda bir delik kazarak elde edeceksiniz. - emekli olup kırsalda yaşayabiliriz: Marangoz olarak çalışacağım Yakınlardaki San Basilio, Vallancazza, Badiavecchia ve Piano Vigna köylerinde yaşayan aileler. Kışın nehrin suyla şişmesi rahatsız edici olacak ama bu engeli aşacağım. Siz ise kırsalın tadını çıkarabileceksiniz. Antonia Teyze bakışlarını yere indirerek bir kez daha kendisine emredileni yaptı: - Cuomu tu voi, eu fazzu. - Sen nasıl istersen yaparım, diye yanıtladı zavallı kız itaatkar bir şekilde.

İkinci bölüm - Bu dünyanın dışında

1936 baharının başlarında zavallı kız ve amcası Micheri, dere yatağına yakın kırsal bir bölgede bulunan Castrangia'ya taşındılar. Badiavecchia, San Basilio ve Vallancazza'nın çeşitli köylerinde onun hâlâ müsait olduğu haberi yayıldı ve insanlar onu iş için aradı. O zamanlar, bugün tuhaf gelse de, bir masaya, pencereye, kapıya, dolaba ihtiyaç duyduklarında marangozu çağırıp evlerinde ağırlarlar, ona bir çalışma tezgahı hazırlarlar ve onu evlerinde misafir ederlerdi. gerekli ahşabı temin ettiler. Michele Amca aletleri getirdi ve iş tamamlanana kadar şantiyede kaldı.

Bir ağacı kesmesi için onu çağırdılar ve birkaç yıl kurumaya bıraktılar. Ağaç gövdesi daha sonra bir duvara monte edildi. Marangoz yukarıdan testereyi, aşağıdan da bir asistanı tutuyordu: "Serra serra mastro lascio che dumè fagimmo a cascia" (Testere testeresi ya da büyük usta, sandığı yarın yapalım).

Ağaç gövdesi bir duvara monte edildi. Devasa bir testereyle tahtalar elde ettiler ve bunlarla pencereler, yataklar ve gardıroplar yaptılar. Bu işi yapmak için saat 4'te kalktı, sırt çantası ve iğneleriyle yola çıktı. Evine vardığında müşteriler ona taze süt, soğan ve bir parça ekmek ikram ettiler. Öğle vakti bir tabak makarna ve bir parça peynir. Akşam karanlığında çalışmayı bıraktı ve Pazar günü Novara'da faturayı ödemedi önce ilk depozito olarak ona biraz ev yapımı ekmek verdiler.

Birkaç yıl geçti ve oğlu Turillu büyümüş ve hayatının geri kalanını kırsalda izole bir şekilde geçirmeye ne olursa olsun niyetinin olmadığını ilk elden anlamıştı. Babasının mesleğini öğrenmişti ama uzmanlaşıp marangoz olmak istiyordu. Babasını onu bu sanatı öğrenmenin mümkün olduğu bir şehre göndermeye ikna etmeyi başardı. Catania'ya taşındı ve iki yıllık çıraklık eğitiminin ardından çok iyi hale geldi, kendini bu işi yapmaya hazır hissetti ve artık on dokuz yaşında olduğundan kendi ailesini kurma zamanının geldiğini düşünüyordu. Yıllardır bir çobanın kızını tanıyordu ve evlenmeye karar vermişti ama bu, oğlunun kendi kastından bir kadınla evlenmesini isteyen amcası Micheri'nin isteklerine aykırıydı. O zamanlar inanılır gibi değil ama şöyleydi: Bir zanaatkarın çoban kızıyla evlenmesi büyük bir şerefsizlik kaynağıydı. Bir anda baba-oğul arasında çıkan büyük çatışma Turillu'yu babasından ve üvey annesinden kesin olarak kopmaya itti. Yeni ailesiyle birlikte ülkeyi terk ederek Como'ya taşındı ve burada yaptığı iş sayesinde bir servet kazandı.

Amcaların çocukları olmadığından Turillu'nun ayrılışıyla tamamen yalnız kaldılar. Bu izolasyondan en çok acı çeken kişi ise, bütün gün çevresinde vızıldayan kuşlarla, sineklerle, sivrisineklerle sohbet ederek geçiren Antonia Teyze oldu. Kırsaldaki o mağarada kimseyle konuşma şansı olmamıştı. Yalnızca Noel, Paskalya ya da Ağustos ortasındaki Madonna Assunta bayramı gibi önemli bayramlarda annemi ziyaret etmek için şehre gidebiliyordu. Bu ziyaretlerden birinde, durumundan uzun süre şikayet ettikten sonra kız kardeşine şunu teklif etti: - Sevgili Teresa, iki küçük kızla çok fazla uğraşman gerektiğini fark ettim, Concetta'yı bana emanet et ki sen de rahatla. Kendinizi küçük olana adamak konusunda daha özgürsünüz. Onu havanın daha iyi olduğu kırsal bir yere götüreceğim ve ona faydası olacak - Annem başta emin değildi ama sonra, her zaman olduğu gibi, kolay koşullanan karakteri göz önüne alındığında, kız kardeşinin ısrarı üzerine kabul etti.

Benim için çile başladı. Muhtemelen sıcak bir gündü, 1938 yazı başlıyordu, iki yaşındaydım ve teyzem beni almaya gelmişti. Bez bir çantaya bir bluz, iki külot koydum ve her şeyden habersiz evden çıktım. O kadar küçüktüm ki o gün Via Crucis yolculuğumun başlayacağını fark edemedim. Yarım saat ya da belki daha fazla bir süre sonra, pek de güven verici olmayan Castrangia (Cassandra!) adını taşıyan bu ıssız yere, sanki bir talihsizliği tahmin ediyormuşçasına, kısacası isim zaten tam bir plan olana kadar katır yolunu takip ettik. O an bunu fark edemedim. Eşim ilk başta beni çok iyi karşıladı, teyzem ara sıra beğenimi kazanmak için bana şekerlemeler alıyordu ve benimle Novara'ya annemi ziyarete gittiğinde bana her zaman ısrarla eve dönmemem gerektiğini söylüyordu ama gitmem daha iyi olurdu. yalnız olan onunla büyüme ve onun benim annem olacağını. İtaat etmekten başka bir şey yapamadım.

Bu arada babam Sardunya'dan döndü, annemi hamile bırakmaya yetecek kadar bir hafta kaldı ve tekrar gitti. Yıl 1939'du ve ertesi yıl Antonietta doğdu. Antonia teyzemin beni annemi görmeye Novara'ya götürdüğünü ve kız kardeşimi ilk kez gördüğümü hâlâ belli belirsiz hatırlıyorum. Küçük Antonietta'yı kucaklamak için evde kalmak istedim ama hayatımın kontrolünü giderek daha fazla elinde tutan, bir asker kadar katı olan teyzem bana şöyle dedi: - Turnemmu evde, seni güzel bir amaç haline getireceğim - (Hadi eve gidelim), sana güzel bir oyuncak bebek yapacağım).

Kulübeye vardığımızda kollarıma kırmızı boyalı, korkutucu gözlerle doldurulmuş bir "causitta" koydu. Korktum. Novara'ya, dedemin ve annemin yanına dönmek istediğim için sürekli ağladığım bir dönemdi ama Antonia amcayı ikna etmenin bir yolu yoktu: Kalbi taşlaşmıştı ve her şikayetime karşı sağırdı. İlk üç yıl, Castrangia'daki kır evinde çok fazla zaman geçirdik, burada yaşayan tek bir kişi bile yoktu, etrafa dağılmış evlerde nadiren tatilcilerin görüldüğü bir yerdi.

Pazar günleri köye giderdik ve annemi, kız kardeşlerimi ve anne tarafından dedemi ziyaret ederdim. Büyükbabam bıyıklı, hoş bir adamdı. Yanında ara

sıra kokladığı bir enfiye kutusu taşıyordu. Kışın beni pelerininin altına alır ve biraz şeker almam ve hastanenin üstündeki "Sciencaditta" meyhanesinde şarabın tadına bakmam için meydana götürürdü. Akşam Castrangia'ya döndük.

Amca bazı akşamlar orkestrayla provaya gidiyor, orada trombon çalıyor, sonra meyhanede içki içmek için mola veriyor ve canlı bir şekilde kırsal bölgeye dönüyordu. Castrangia'dan 500 metre uzakta "Concettina, 'ntoia..." demeye başladı. Bu arada evde teyze tripodun üzerindeki suyu ısıtmak için toprak tencereyi hazırlamıştı. Pişirmenin yarısına gelindiğinde, belki şarabı boşaltmak için bir kepçe kaynar suyu döktü. Teyzem makarnayı baharatlamak için demir tavada soğanı domatesle birlikte hazırladı. Soğan az pişmişti ve beni kusturdu. "Ye, yoksa kayışını alıp sana cesetleri veririm...".

O günlerde San Basilio'nun ebesi Venedik kökenli bir kadındı. Kışın nehir sular altında kaldığında Michele Amca, Novara'daki eczaneden alışveriş yapmak için onu omzunda (ciancalea) taşıdı. Evde durdu ve "Antonia, ona bir şal ver, hava soğuk" dedi. Zavallı teyze, Michele'nin sevgilisi olduğunu anladı mı bilmiyorum.

Artık beş yaşındaydım, kırsalda izole edilmişim, kimseyle konuşmazken vahşi bir hayvana dönmüştüm. Herkesten utandım. Novara'ya gittiğimizde insanlardan korktuğum için saklandım. Komşular bu değişimi fark ettiler ve amcalarıma beni anaokuluna göndermelerini tavsiye ettiler. Neyse ki amcalar ikna oldu. Bir sabah teyzem, amcam Michele'yi bana bir bisküvi alması ve bunu babaannemin bana verdiği beyaz hasır sepete koymasını için gönderdi. Bisküvinin yanına taze bir yumurta da koydu. Bana köyün manastırının yakınındaki çocuk odasına kadar eşlik etti. Rahibe beni karşılamak için kapıyı açtığında çığlık atmaya başladım. Korkudan sepeli yere attım, yumurta paramparça oldu ve her yer kir içinde kaldı. Teyzem beni sert bir şekilde tokatlayarak cezalandırdı ve beni eve geri götürdü. Böylece anaokulundaki ilk günüm aynı zamanda son günüm oldu.

Dört yaşımdan beri amcam şöyle derdi: - Concettina, Novara'ya git ve baş ağrısı için bana biraz carmieri (sakinleştirici) getir. Katır yolundan gelincik gibi koştum, Greco semtinden geçtim, bazen susuzluğumu gidermek için çeşme başında durdum ve "du Surcittu" eczanesine vardım. Eczacı şaşkına dönmüş ve arkadaşlarına, kısa süre sonra şimşek gibi Novara'ya gidip geleceğimi söylemiş. Beş yaşımdayken uzak akrabalarım tarafından Barselona'ya götürüldüm. Orada ilk kez büyük bir şaşkınlıkla gördüm ve dinledim... Radyoyu! Ayrıca bezelye renginde bir parça kumaş almak için bir dükkana gittik. Satış asistanı şunu önerdi: - Ayrıca şapkayı ve beyaz atkıyı da al. Sonunda ikna oldular ve mağaza görevlisi iki parça bedava parlak mavi ve açık mavi saten verdi. Ertesi gün kumaşları birkaç günde yapan anneme götürdük. Pazar günleri kendimi Novara'nın markiz ve baronlarının kızları gibi hissediyordum.

1941 kışında, savaşın ortasında, Sardunya'daki işini bitiren babam, bir arkadaşıyla birlikte servetini kuzeydeki bir şehirde aramaya ve ayakkabı tamircisi olarak eski işine devam ederek yaşamaya karar verdi. Havada annemin babamın yanına katılmak istediği hissi vardı ve ben bundan o kadar rahatsız oldum ki bir gün yatağının altına girdim, soyundum ve iki pirinç tanesini, teyzemin gelecekteki kabuklu meme uçlarını gözlemledim. beni hiç yıkamadı. Şiddetle onları elimden aldılar. Kan gördüğümü hatırlıyorum çünkü kendimi yaralamıştım. Gece gündüz ihtiyaç duyulan kanvas gömleği, ardından elbiseyi tekrar giydim ama kimse fark etmedi.

Zavallı adam yalnız kaldığı için anne, ayrılmadan önce büyükbabanın evini sırayla terk etmeye çalıştı. O zamanlar lordların ayrıcalığı olan elektrik lambaları takmayı düşündü. Daha önce yağla birlikte "u lusu" kullanılıyordu. Michele Amca bundan rahatsız oldu: Birkaç gün sonra o da elektrikçiye aradı ve evine ışık da taktırdı, böylece köye gittiğimde ben de dik ahşap merdivenlerde biraz ışığın tadını çıkardım. Zemin katta, laboratuvarının arkasında bulunan basit bir delik olan tuvalet (a latrea) gitmem

gerektiğinde, amcamın istek durumunda hazır olması için inşa ettiği tabutların yanında her zaman üst üste yığılırdı.

1 Mart 1942 sabahı, amcam ve büyükbabam Tore ile birlikte açık mavi kollu mavi saten giymiş olarak, annem ve küçük kız kardeşlerine Piazza di San Sebastiano'daki postaneye, yani evet, postaneye kadar eşlik ettim. onları Vigliatore tren istasyonuna götürecek otobüs. 4 yaşındaki kız kardeşi Rosa yukarı çıkmak istemedi ve amcası onu ikna etmek için ona şöyle dedi: - Yukarı çıkmazsan hastalanırsın - (Seni iki kez osururum).

Teyzemden etkilenen ben en büyüğüm, ayrılmadım ve Novara'da kaldım. Ağlamayı bırakmadım. Dedemin kollarında teselli aradım. O da yalnız kaldı ve o gün ona arkadaşlık etmek için yanında kaldım. Yaklaşık yirmi gün sonra anneden yolculuğun başarısını anlatan ilk mektup geldi. Babası ona içinde su ve gaz sobası olan rahat bir daire bulmuştu; bu onun için yeni bir şeydi. Hikayeye devam edersek, geldiği günün ertesi günü, kendisine şık bir saç kesimi yapması için bir kuaförü eve çağırdı. Köydeki kadınların neredeyse tamamı uzun saçlarını tupe ile takarlardı. Kısacası annem hayatında ilk kez mutlu ve memnundu. Hikâyenin sonunda beni teyzesine tavsiye etti. Castrangia'da çektiğim acıları kesinlikle hayal edemiyordu.

Ayrıldığıımızın ertesi günü, Antonia Teyze beni kırsal bölgeye geri götürdü ve kocasından bana birinci sınıf kitabı almasını ve bana yazmayı öğretmesini, böylece Ekim ayında birinci sınıf yerine ikinci sınıfa gidebileceğimi söyledi. Zavallı ben: Artık oynayamıyordum ama zamanımı müzayedeler ve rakamları yazmaya harcamak zorunda kaldım. Öğretmen, ders verdiği San Basilio'dan dönerken ara sıra Castrangia'dan geçiyordu. Adı Maria'ydı, teyzesinin tanıdığı bir yüzbaşının kızıydı. Ona bir bardak su ikram etti. Bu arada ona defteri gösterdim, o da beni okşadı. Çantasından kırmızı bir kalem çıkardı ve "Aferin" yazdı. Kendimin övüldüğünü görmek ne büyük mutluluk, ne büyük mutluluk benim için olağanüstü. Her geçen gün daha da melankoliye kapıldım, beni amcalarıma ve büyükannelere götürmeleri için yalvardım ama teyzem buna gerek olmadığını söyledi.

Onlara nasıl davranıldığımı ve beslendiğimi anlatabileceğimden korkuyordu. Aslında büyüyüp gelişmek zorunda olan küçük bir kız için yiyecek yeterli değildi: Sabah bana bir parça peynirli sert ekmek, öğlen bana domates salatası ve iki zeytin verdiler. Akşam kocası oradayken Antonia Teyze çiğ soğandan yapılan doğaçlama soslu makarna pişirdi. Ve eğer yemezsem çok fazla dayak yeme riskiyle karşı karşıyaydım. Çeşitlilik olsun diye bazı akşamlar makarna, fasulye ya da bir tür yumuşak, yumuşak polenta pişiriyordu. Sadece Noel'de, Yeni Yıl'da, Karnaval'da ve Paskalya'da tavuk ya da tavşan öldürdüler. Ocak ayında baharatlı salam ve domuz yağı elde ettikleri bir domuzu öldürdüler ama damla damla tüketmek zorunda kaldılar, aksi takdirde bütün yıl yetmeyecekti. Arada bir Pazar günleri amcam kirli işkembe alırdı ki, bunu düşünmek bile beni tiksindiriyor ya da maydanoz dalına sarılmış bağırsaklar, daha sonra kızartılmış deniz tarakları. Bunların hepsi ucuz yiyeceklerdi çünkü onlara göre dedelerimiz ve dedelerimiz gibi israf etmemeliydik ve bana tekrarladılar: - Bakın, onların her zaman tavaları sosis ve stok balıkla dolu, yiyip içiyorlar. Bu insanlardan uzak durmalıyız dediler. Amcalarım, diğer akrabalarımın beni kıtadaki annem ve babamın yanına katılma konusunda ısrar etmeye ikna etmelerinden korkuyordu. Kendilerinden nefret etmemi sağlamak için o kadar çabaladılar ki bazen onlarla karşılaştığımda onları görmemek için ellerimi gözlerimin üstüne koyuyordum.

Eylül gelmişti ve ikinci sınıfa giriş sınavlarına girmem gerekiyordu. Amcalarım beni köye götürdüler, bana göz kulak olması için kapıcıya, ikinci sınıfta okutacağım öğretmene ve sınav kurulunun öğretmenine danıştılar. Terfimi güvence altına almak için hepsi hediye olarak yumurta getirdiler. Bu insanlarla hiç temasım olmamıştı, sınıfta iki kişilik, hokkalı ahşap sıralar vardı. Benimle birlikte bütünleme sınavlarına giren başka kızlar da vardı. Tahtada toplama ve çıkarma problemlerini çözmemi sağladılar. Hem hokkalar hem de karatahta benim için tamamen yeniydi. Korkudan ve utançtan yaprak gibi titriyordum, işlemleri nasıl çözeceğimi bilmiyordum çünkü Antonia Teyze bana sadece birden ona kadar sayıları yazmayı

öğretmişti. Daha sonra benden deftere bir cümle, küçük bir düşünce yazmamı istediler ama nereden başlayacağımı bilemedim. Bu karışıklıklar bittiğinde, hademe beni eve götürdü. Teyzesi ona sınavın nasıl geçtiğini sordu ve kapıcı sınavın pek iyi geçmediğini ancak son kararın öğretmenlere ait olduğunu söyledi.

Şaşırtıcı bir şekilde sonuç olumlu oldu ve ikinci sınıfa kabul edildim: Okula gitmeye hazırdım ama önlük sorunu ortaya çıktı. Michele Amca önceki gün dükkana gitmiş ve bir miktar siyah kumaş satın almıştı. Antonia Teyzem benim için üniformamı bir gün içinde hazırladı. Klasörü satın almak için daha fazla paraya ihtiyaç vardı. Amcamların parası vardı ama tasarruf konusunda takıntılıydılar, bu yüzden o, yani cimri, elinden gelenin en iyisini yaptı ve bana pencere klipsli bir kontrplak dosya yaptı. Bana bir kalem bile almadılar. Amcam, ucuna bir uç iliştirilmiş ince bir tahta parçasından bir tane yapmıştı. İki defteri ve kalemi değiştiremediler ve satın almak zorunda kaldılar. 1 Ekim 1942'de teyzem okula giderken bana eşlik etti. Önce podestà'ya gitti ve benim dersten kalmam nedeniyle okulun istediği doğum belgesini istedi. Öğretmen çok nazikti ve beni çok sıcak karşıladı ama ben ondan korkuyordum, belki de çocukluğunda babasının makarna fabrikasında geçirdiği bir kaza nedeniyle sağ kolu yerine lastik protez taktığı için. Ön sıralarda bana bir koltuk tahsis edildi. Bir yıl önce beni görmeyen yeni arkadaşlarım, varlığımdan etkilenerek kendi aralarında mırıldandılar: - Bu neden sikka-sicca'ya neden oluyor? - (Bu sıska küçük kız kim?). Çok korktum ve utandım, ağzımı açamadım ve öğretmenin bana sevgiyle sorduğu sorulara bile cevap vermedim.

Vahşi bir çocuktum ve dışarı çıkıp işemeyi istemeye cesaretim yoktu ve bir kez de kendime işedim. Eve geldiğimde halam beni dövdü çünkü ertesi gün zaten kurumayan elbisemi yıkamak zorundaydı. Günler geçti ve her seferinde aynı şey tekrarlandı. Öğle vakti bunu öğrenen öğretmen beni tuvalete gönderdi ama bazen unutuyordu ve ben de geri aldım. Sınıf

arkadaşlarım sanki vebaya yakalanmışım gibi beni görmezden geldiler ve benden uzak durdular, hatta benimle arkadaş olmaya bile çalışmadılar.

Onlar köyde tanıştıkları için birbirlerini tanıyorlardı, ben ise kırsaldaki eve ulaşmak için neredeyse bir saat yürümek zorunda kalıyordum ve bu yüzden onlarla arkadaş olma fırsatım olmuyordu. Amcalar şehre yalnızca pazar günleri arkadaşlarıyla buluşmak ve bir şişe şarap eşliğinde birkaç mutlu saat geçirmek için gelirlerdi. Ama teyze çoğu zaman kocasının iş emirlerini almak için evde kalıyordu. Altı yaşındayken uzun, yokuş yukarı katır yolunda yürüdüm. Yolun yarısında öğretmene sunmak üzere etrafı yapraklarla çevrili bir demet menekşe toplamak için durdum.

Okula bitkin bir halde geldim. Öğleden sonra, ağustosböceklerinin sağır edici cıvıltıları ve kavurucu bir güneş eşliğinde, yaşayan bir ruha rastlamadan kırsala döndüm.

Kendimi o barakaya kilitledim ve teyzemin bana karşı giderek daha katı hale gelmesiyle, o pek de sakin olmayan atmosferde kendimle hayal kurmak için yalnız kaldım. Amca, işini bitirdikten sonra neredeyse her zaman meyhaneye uğrar ve gece geç saatlerde eve sarhoş bir şekilde dönerdi. Bazen her zamankinden daha sarhoş olduğundan kaybolur ve eve dönmezdi. Teyzesi ve bazı komşuları gece yarısı fenerlerin ışığında dere boyunca onu aramaya çıktılar. Onu yerde baygın halde bulduklarında onu eve gitmeye ikna ettiler.

Bu arada okulda iyi bir şey yapamadım. İlk çeyreğin sonunda öğretmen karneleri dağıttı, ardından faşist amblemleri ve ne yazık ki yetersiz konuların yer aldığı: benim karnem sınıfın en fakiriydi. Teyzemi cesaretlendirmek için diğer karnelerin de benimki gibi olduğunu ve teyzemin neredeyse yemi yutacağını söyledim. Böylece her geçen gün kendi başıma cesaret kazandım ve sınıfta bazı sınıf arkadaşlarımla arkadaş olmaya çalıştım. Onlara yaklaşmak istedim ama belki de onların gözünde fakir bir köylü kızı olduğum için beni sohbetlerinin dışında tuttular.

Üçüncü Bölüm - Kumda Oyunlar

Castrangia'da yalnızlık içinde geçirilen yıllarda zaman hiç geçmiyordu çünkü yapabileceğiniz tek şey gün boyu kuşların cıvıltılarını, yazın ise sirokkoların denizden süzülüp geldiği ağustosböceklerinin sağır edici cıvıltılarını dinlemektir. derenin zikzak yolu boyunca ilerledi ve vadiyi ateşe verdi. Kırsal kesimdeki hayvanlar benim arkadaşlarımdı. Bu yüzden zamanımı hayal kurarak geçirdim. Gökyüzünün arka planında veya ağaçların dalları arasında gözüme çarpan figürlerden yola çıkarak kendime ait bir dünya kurdum: Konuşan vahşi hayvanlar, Headsaver Kayası'nın kenarına dizdiğim şövalyeler ve sonra da büyülü güçlerle onları düşürdüm, korkuyla yok olmalarını izledim. Sonra Kaya'yı aniden dağdan ayrılan ve yükseklere uçarak tüm kırsal bölgeye terör saçan bir ejderhaya dönüştürdüm. Bulutları uçan teknelere dönüştürdüm ve annem ve kız kardeşlerimin beni beklediği uzak denizlerin ötesine geçmeyi düşünerek gökyüzünde yolculuk yaptım. Derenin suyundan çıkan yengeçler, dereye ilerledikçe bitkileri bile sökecek dev hayvanlara dönüşüyordu.

Bazen Antonia teyzemin sevimsiz yüzünü hatırlıyordum. Beni sevmiyordu, beni sevmiyordu ve ben de ondan nefret ediyordum: annem beni kız kardeşine emanet etmişti ama bir gün gelip beni alacağına da söz vermişti: bu yüzden sık sık ağaçlara tırmanırdım, Onun babamla birlikte beyaz bir

atın sırtında gelişini görmeyi umarak ufku taradım. Yakınlardaki San Basilio ve Vallancazza köylerindeki erkeklerin hepsi ayrılmıştı. Geriye sadece kadınlar, çocuklar ve birkaç yaşlı insan kalmıştı. Hayatın zar zor dokunduğu sessiz köylerdi bunlar. Zaman durmuştu ve insanlar her şeyin değişeceğine, bir gün savaş bittiğinde medeniyetin bu dağınık, ölü ve sallantılı ev sürüsüne muzaffer bir giriş yapacağına inanıyordu. Arkadaşlarım olmasını, yalnız ve terkedilmiş olmadığımı bilmek, korunabilmek, şu ya da bu kişinin evine sığınabileceğimi bilmek isterdim. Ailesiz olduğumu, annemle babamın denizin karşı kıyısında, o uçsuz bucaksız maviliğin ötesinde olduğunu, aramızda yüksek ve geçilmez bir dağ gibi olduğunu söylemeye bile hakkım yoktu. Bunun yerine bana kötü davranan teyzemle yaşamak zorunda kaldım. Bunu düşündüğümde ve onun ortaya çıktığını gördüğümde, o tiz ve acımasız sesiyle beni sinirlendirdi. Bağırarak, çığlık atarak, hakaret etmek ve taciz etmek için yapılan bir ses.

Hayvanlar bile onun sesinden korkardı. Ancak kocasıyla birlikte tepesini indirdi ve sesinin şiddeti tamamen değişerek bir koyun melemesine dönüştü. Teyzem, küçük bir kızın çevresinde olup biteni anlayamadığını düşünüyordu. Her şeyi anlamakla kalmadım, üstelik sessiz ya da pasif kalmadım. Sürekli bir savaştı. Bitmek bilmeyen ve yorucu bir mücadele. Ara sıra geleceği düşünüyordum: o yaşlı ve çaresizdi, ben genç ve güçlüydüm, ama her şeye rağmen ona kötü davranmazdım, bu benim doğamın bir parçası değildi.

Bazen nehre yaklaştığım zaman çamaşır yıkamaya, çamaşır yıkamaya giden, yani çarşafı ve battaniyeleri yıkayan, önce her şeyi küle batıran insanları buluyordum. Ya da kırkma süresinden sonra koyunun yününü yıkayıp güneşte kurutup beyazlatıp, yatakların döşeklerini doldurmak için kullandıklarında. Kıyıda taşların arasında kalan pulları toplamaya gittim ve onları bez bebeğime giydirdim. Ne yapacağımı bilemeyince kerevitleri bulmak için dere kenarındaki taşları kaldırmaya başladım, pençelerinin parmaklarıma sıkışmasını önlemek için parmaklarımla başımın üstünde

ustalıkla kancalara tutturdum. Onları eve götürdüm ve akşam teyzem ateşi yaktığında kızartıp yedim: benim için özel bir akşam yemeğiydi. Bazen yengeçlerin yerine, taş kaldırılır kaldırılmaz dehşete düşmüş küçük kurbağalar dikey bir sıçrayışla yukarı doğru fırlıyor ve beni korkudan zıplatıyordu. Onların oyun arkadaşlarım olduğunu sanıyordum ve hatta bazen onları bütün gece karanlıkta yalnız bırakıp gitmek zorunda kaldığıma pişman oluyordum. Akşam eve dönmek zorunda kaldığımda vadide oluşan yankıdan yararlanarak yüksek sesle Michele Amca'ya seslendim. Bazen yaz aylarında, vadinin yukarısındaki bir evde yaşayan Scardino ailesi varken, onları ziyarete giderdim. Kardeşlerin en küçüğü olan Mimma ile oynadım.

Goofy, bebekler için sandalyeler ve masalar yapardı. Birlikte birkaç saat geçirmek ne kadar güzeldi. Sabah süt almak için nehrin karşı yakasına gittiklerinde beni aradılar. Doldurmaları gereken kova vardı, "Concettina" onun bu kovayı sağdığını görmekten memnundu. İneklerin sahibi Micca a Cappellea bana acıdı ve yarım bardak ikram etti. Teyzemin evinde yılda iki kez süt görürdük: bisküvi yaparken ve Paskalya'da renkli halka yumurtayla güvercinler hazırlarken. Süt kaynayınca her parçasını süzdüm. Kır evinin odasında amcanın yatağı vardı, buna yatak denilebilirse, tahtalar iki demir sehpanın üzerine hasır şilte ile yerleştirilmişti, çünkü at kılından olanı Novara'da bırakmışlardı. Üzerinde sadece eski, yağlı ve yıpranmış bir askeri battaniye bulunan hasır bir şilte üzerinde uyumak zorunda kaldım. Gündüzleri bile külotsuz giydiğim kanvas bir gömlekle yatağa girdim. Her gece yaşadığım soğuğu tarif etmem mümkün değil. Yağmur yağdığında çatıdan sızan suyun toplanması için konteynerlerin yerleştirilmesi gerekiyordu. Geceleri işemem gerekirse evden çıkıp merdivenin yakınında yapmak zorunda kalıyordum. Eğer neden rüya gördüğümü ve bunu hasır yatağın üzerinde yaptığımı anlamasaydım, sabahları ben de çok dayak yiyordum. Antonia Teyze de gün içinde kullandığı gömleğin aynısını giyerek uyuyordu, Michele Amca ise annesinin yaptığı gibi kıvrılıyordu.

Uyku töreni her zamanki ritüele göre gerçekleşti: Önce ben yattım, sonra sıra teyzeye geldi, sonra amca pantolonunu ve çizgili kanvas iç çamaşırını çıkardı. Gündüzleri giydiği oldukça bol gömlekle yatağa doğru gitti ve duvarın yanındaki masanın üzerinde duran gaz lambasını söndürdü. Yaramaz olan ben yine de bakmıyormuş gibi yaptım ve baktım: alevi söndürmek için eğildiğinde silüetinin, bir Çin gölgesi gibi duvara yansıdığını ve ding-don'un sallandığını gördüm. – Ah, ne kadar güzel! – dedi, çünkü içtiği bütün şaraplar onu çok ateşlendirmişti. Yataklarının yanında iki başlık, yani kuru incirleri sakladıkları iki büyük kamış sepeti vardı. Üstlerini kirli ve yağlı paçavralarla örttüler ve üstlerinde amcanın temiz iç çamaşırı vardı. Yatağımın yanındaki kutuda ekme ve kışın okula gittiğimde başıma sardıkları atkıyı, iç çamaşırıları ve teyzemin eşyalarını saklıyorlardı. Bunları yalnızca Pazar günleri Novara'da ayine gittiğimizde kullandım. Amcalarım kırsalda bunları giymememiz gerektiğini, çünkü onları gereksiz yere yıpratacağımızı söyledi.

Ocak ayında domuzu öldürdüler. Biraz sosis hazırlayıp domuz yağını tuzladılar. Haşlanmış ayaklar, domuz yağına batırılmış pişmiş toprak bir kapta muhafaza edildi. Geleneksel olarak daha önce yenmediği için genellikle mayıs ayında taze bakla ile yenirdi. Bir defasında nisan ayıydı, teyzeme sordum çünkü çok acıkmıştım ve ekmeğin yanında ne yiyeceğimi bilmiyordum. Teyzem delirdiğimi haykırmaya başladı. Bir gün okuldan dönerken Ofelia'ya kız kardeşiyle katır yolunda rastladım. Annelerini kaybetmişler ve babalarıyla birlikte Fransa'dan dönmüşlerdi.

Benden çok daha solgunlardı, acıdım ve onlara dedim ki: benim yaşadığım yere gelin, bu saatte teyzem su almak için dışarıda, fırında bir tencere yemek var, alın, karnınızı doyurun ama yapmayın' O zaman kimseye bir şey söyleme.- Bana teşekkür ettiler ve açlığın etkisiyle tavsiyelerimi tereddüt etmeden yerine getirdiler. Mayıs ayında amcalar baklayı pişirdikten sonra domuzun ayağını almaya gittiler ve onun yerine sadece domuz yağıyla dolu tencereyi buldular: Doğal olarak benim olduğumu düşünerek günlerce bana

karşı öfkeleniler ve bunu bana ödetmeye çalıştılar. O zaman çok gurur duydum çünkü ilk defa onların açgözlülüğüne karşı büyük bir savaşı kazanmış olmanın hoş hissini yaşadım. Hijyen eksikliği nedeniyle pireler evin her yerinde rahatsız edilmeden hüküm sürüyordu. Geceleri boynumu soktular ve halam pirelerin kanımı emmesini önlemek için her akşam beni zeytinyağıyla yağlardı. Sabah boynum boyanmış gibi görünüyordu. Teyzem gibi benim de başımı yıkamaya alışamadığım için bitlerim vardı. Öte yandan teyzem saçlarımı kıvrırır, şeklini korumak için su ve şekerle yağlardı.

Sınıf arkadaşlarım ise her zaman temizdi. En fakiri bile benim kadar kirli değildi. Öğretmen de beni herkesten uzaklaştırıp son sıraya iterek ötekileştirme çalışmasına katkıda bulundu. Vücudum tarif edilemeyecek kadar kirliydi. Kasabanın en önemli festivali olan Ferragosto festivali vesilesiyle yılda bir kez beni nehirde yıkarlardı. Bir gün yedi yaşlarındayken annemi düşünürken mangalda kaynayan külün içine düştüm. Sağ elimi yaktım ve teyzem beni doktora götürmedi ama her gün şifalı bitkilerle tedavi etti. Elimde iki güvercin yumurtasına benzeyen iki kabarcık vardı, acıyla bağırdım ama o hiç hareket etmedi. Fareler tarafından kemiriliyormuş gibi görünüyordum.

Birkaç ay sonra mucizevi bir şekilde iyileştim ve hala bunun belirtilerini taşıyorum. Okuldayken bir pazar günü balkondayken aşağı inen küçük bir kız bana onunla Bayan Vincenzina'nın ilmihal dersine gitmek isteyip istemediğimi sordu. Teyzem beni sadece en önemli bayramlarda ayinlere götürdüğü için ne olduğunu bilmiyordum, kiliseye gitmenin ne demek olduğunu anlamadım. Evimizin karşısında Peder Buemi adında bir rahip yaşıyordu ama onunla çok az karşılaştım ve ona isteksizce baktım. Teyzem bana bıktırarak kadar tekrarlardı: "Onunla konuşursan o rahip senin dilini keser." Ancak ilmihal dersleri almak için izin istedim ve beklenmedik bir şekilde izin aldım. O ortamda kendimi hemen rahat hissettim. Genç bayan bana bir kitapçık ve bir gazete verdi. İsa'yı duyduğumda büyük bir mutluluk duydum. Bir gün bana beni İlk Komünyon'a hazırlayacağını söyledi. Bunu

evde konuştum ve bana hâlâ çok genç olduğumu söylediler. Yalan söyleyerek gruptaki tüm kızların bunu yapacağını söyledim. Gerçekte bunlar zaten onaylanmıştı, ancak genç bayan ve ben aynı fikirdeydik ve tarihi San Nicola rahibiyle belirledik: Corpus Christi günü.

Beyaz elbise sorunu çıktı ama birisi teyzeye elbiseyi rahibelerin kiraladığını bildirdi. Uzun zamandır beklenen gün geldi: sabah bana kilise orucuna eşlik etti. Diğer kızların orada olduğunu düşünüyordu çünkü kendisi din dersi veren bayanla iletişime geçme girişiminde bulunmamıştı. Yalnız olduğumu anlayınca bana hakaret etti: "Yalancı, kaba." Öğretmenim de o sabah diğer insanlarla birlikte ayindeydi. Orada bulunan bazı kadınlar onu sakinleştirdi. Rahip gelip elimden tuttu ve günah çıkarmam için beni kutsal mekana götürdü. Bana daha önce duymadığım güzel sözler söyledi. Kendimi cennete uçuyormuş gibi hissettim ve kendi kendime şöyle dedim: "Rahiplerin dilleri kestiği doğru değil, tam tersine küçük bir kızın acısını nasıl anlayacaklarını biliyorlar." Elimde olsa sevinçle ona sarılıp öpebilirdim.

Bana kefarete olarak beş tane Selam Meryem söyletti ve ben de yerime döndüm. Teyzem hemen bana rahibe orada bu kadar uzun süre kalması için ne söylediğimi sordu ve ben de şöyle dedim: - Genç bayan bana itirafın gizli olduğunu öğretti -. - Evet, ama ilk seferinde bana söylemelisin, diye ısrar etti harpiya. Mümkün değil. Ayin vardı, cemaat vardı ve çıkarken beni amcamın elini öpmeye zorladılar ve "Lütfen beni korusun" dediler. Dedemle başladım, hep aynı cümle, sonra bütün akrabaları dolaştım. Gaetana Teyze bana bir kitapçık verdi. Acıktım ama kimse bana yemek teklif etmedi. Genellikle tören bittikten sonra bara gidip bisküvili granita almak adettendi, ama onlar tasarruf etme çılgınlığına yenik düştüler: Öğle vakti bir tabak makarna yedik ve öğleden sonra fotoğrafçıya gittik çünkü akrabalar annenin bir fotoğrafını göndermeyi önerdiler.

İkinci sınıfı bitirmiştım ve çok düşük notlarla geçmiştım. O yıl bütün yaz kırsalda kalmak zorunda kaldık. İtiraz ettim: - En azından pazar günleri ayine gitmem ve yalnız olan dedemi ziyaret etmem gerekiyor -. Çok iyi bir adamdı, astım hastasıydı. Kızı, kısmen ihmalden, kısmen de komşularına, akrabalarına ve kayınpederine her zaman kızan kocası tarafından şartlandırıldığı için onu ihmal etti.

Çamaşırları yıkamak için alıp Michelillo'dan gizlice teyzeme götürdüm, yoksa sorun çıkacaktı. Babasına karşı sevgi bile hissetmiyordu: Bir gün üvey kız kardeşlerinden biri Castrangia'ya gelip onun öldüğünü söyledi. "Eğer gitmezsen kışına tekmeysi basarım" dedi ona.

Köyde bir parti verildiğinde müzik grubu üyelerine, kendine özgü kıvamı nedeniyle dondurma olarak adlandırılan "pezzo duro" ikram edildi. Michele Amca, bundan hoşlanmadığı için mi yoksa alışılmadık bir cömertlik hareketine sürüklendiği için mi olduğu hiçbir zaman belli değildi, beni geçerken görünce bana seslendi: "Concettina, gel ve dondurmayı al". Ve ben de bu ender durumlarda güzel bir şeyin tadını çıkarma fırsatını değerlendirdim.

Bir süre önce Baceno'dan Dr. Cosentino bana hafızamda kaybolan bir detayı hatırlattı. Bando şehrin sokaklarında çalarken çocuklar da geçit törenine katılmaya çalıştı. Ancak varlıklarını haklı çıkarmak için bir üyeyi "tanımak" gerekiyordu. Bunu kanıtlamak için elini ceketinin cebine soktu. Bu şekilde amcam Michele'yi takip ederken, bir ilkokul öğretmenin oğlu ve babasız olan Gianni Cosentino da elini çete liderinin cebinde tutuyordu.

Savaşın ortasında Novara'ya bazı bombalar düşmeye başladı. Herkes kaçtı ve bazı tanıdıklarımız bizimle birlikte Castrangia'ya sığındı. Benim için bu bir partiydi çünkü ben de şirkette olabiliyordum. Ara sıra şarapnel ısıklarını duyabiliyordunuz. Orlando'daki pastanenin sahibinin oğlunun bombayla parçalandığına dair trajik haber de geldi. Domodossola'da dördüncü kez hamile kalan anne, Rosa ve Antonietta ile yalnız kaldı. Babam Bersagliere olması için Sicilya'ya çağrılmıştı. Ayrıldıktan birkaç ay sonra annesinin Emma adında küçük bir kız çocuğu dünyaya getirdiğini ve dört çocuğuyla birlikte muaf tutulması beklendiğinden eve dönme ihtimalinin bulunduğunu öğrendi.

Ne yazık ki Domodossola'ya vardığında acı bir sürprizle karşılaştı: Emma 12 gün sonra artık hayatta değildi. İki gün sonra cepheye dönmek zorunda kaldı. Birkaç ay sonra - 8 Eylül'den sonraki belirsizlik ve istikrarsızlık dönemi - askerlikten kaçmayı başardı ve annesinin yanına gitmek için savaşın bitmesini beklemek üzere Novara'ya döndü. Küçük bir kunduracı dükkânı açtı. Her gün onu görmeye gittim. Utangaç ama yaşıma göre kurnaz biri olarak babamın evli bir kadınla ama askeri bir kocayla yatacağına dair bir önseziye sahiptim. Bir gün Piazza Bertolami'nin yokuş yukarı caddesindeki gişeye girdim. Yan dükkandaki kişi babamla sohbet ediyordu. Annemi aldatan babamın gözlerini oymak için işaret ve orta parmaklarımla saldırdım. Komşu beni durdurmayı başardı, babam ise gülümseyerek "Kendi işine bak" dedi. '44'te kendisi gibi kıvrıkcık saçlı koyu saçlı bir çocuk doğdu...

Badiavecchia'da baba tarafından büyükbabası mide kanserine yakalandı. Onu görmek için teyzemden izin aldım. Sık sık Castrangia'dan gelirdim ve nehir boyunca uzanan bölgede yürürdüm. Onu yatakta, huzurlu hatırlıyorum. Büyükanne hâlâ dükkânda meşguldü ve ona çok az zaman ayırabiliyordu. Sinekleri kovmak için eline bir zeytin dalı koydu ama o daha da kötüleşti ve artık gücü kalmadı, ben de onları ondan uzaklaştırdım. 2 Kasım 1944'te 66 yaşındayken Cennete uçtu. Babam hâlâ Sicilya'daydı. Cenazeye amcaları da katıldı.

Bazen annemden bazı mektuplar alırdım. '45'te babam Domodossola'ya döndü ve '46'da ağabeyim Giuseppe doğdu.

Dördüncü Bölüm - Yağ, örümcek ağları ve nazar

Savaş tüm dünyada sürüyordu, iletişim zordu ve artık annemden haber alamıyorduk. Şans eseri babam Bersaglieri Birliği'ne katılmak üzere Sicilya'ya geri çağırılmıştı ve birkaç gün özgür kaldığında beni ziyarete geldi. Savaş nedeniyle kırsal kesimde çok sayıda insan vardı. Yerlerinden edilen insanlar genellikle on beş gün kalıyordu ancak daha sonra kasaba bombalanma tehlikesiyle karşı karşıya kaldı ve tüm yıl boyunca kırsalda kalmayı tercih ettiler.

Zaman zaman o insanlara sığınıyordum. Dört çocuklu bir aile, yiyecekleri olmamasına rağmen moralleri hep iyiydi. Bu kadar çok kuru inciri olan ve kimseye vermeyen amcalarımın açgözlülüğünü gördüm: Bir avuç dolusu alıp gizlice onlara getirdim. Kahvaltıda bana verdikleri fasulyelerin bir kısmını onlar için sakladım. Sert ekmek bile: okula gitmeden önce teyzemin cebime koyduğu bir dilim o çocuklarla paylaştım ve karşılığında bana üzerine yazmam için kağıt verdiler, beni salıncakta oynattılar ve içlerinden biri oyuncaklar, sandalyeler ve sandalyeler yaptı. bana ve küçük kız kardeşine bebek yatakları verdi, ablası da bizim için bez bebekler yaptı.

Bazen, çevredeki kadınların çamaşırlarını külle yıkamaya gittikleri nehre indiğimde orada durup, iki büyük taşla taşınan bir kaptaki suyu ısıtmak için yanan ateşe hayretle baktım.. Teyzemin bu operasyonları yaptığını hiç

görmedim. Yağlı ve çok kirli kıyafetlerini açığa vurmamak için neredeyse hiç yıkanmaz ya da kimse yokken nehre giderdi.

Bazen de iki üç gün boyunca evde dokunan ketenleri taşların üzerine seren kadınları gözlemliyordum. Onu ıslatıp kavurucu güneşin altında bembeyaz oluncaya kadar kuruttular. Teyzem beni her zaman eve çağırırdı ama ben duymamış gibi yaptım. Savaş sırasında gelini de küçük bir kızla Torino'dan dönmüştü. Üvey oğlu Salvatore'ye duyduğu saygıdan dolayı ona bir kraliçe gibi davranıldı. Bu süre zarfında köyde kaldılar ve bu vesileyle teyze, iyi bir izlenim bırakmak için kokulu sabunu, keten havluları, bulaşık kurutucusunu, masa örtüsünü ve peçeteleri çıkardı. Bunun yerine bana bir hizmetçi muamelesi yapıldı, ayak işlerini yapmak ve çeşmeden su getirmek için gönderildim çünkü misafir göndermek utanç vericiydi.

Noel geldi ve kuzey geleneğine göre sabah geline Bebek İsa'dan kızına güzel bir hediye verildi: bir oyuncak bebek için güzel bir tencere ve tabak seti. Onun adına sevindim ama aynı zamanda böyle şeyler benim başıma hiç gelmediği için öfkeden de patlıyordum. Gittikçe zayıflıyordum. Üzüm vardı ama onları yemek yazık oldu; şarap için preslenmeleri gerekiyordu. Sadece komşulardan çalınanı yiyebilirsin. Fındıklar ancak satmak için toplandı. Birazını ormandaki sincaplar gibi gizlice yedim. Amcalarım sütü sadece Noel ve Paskalya'da bisküvi yapmak için alırdı ve ben de kaynarken bir çay kaşığıyla yağını alırdım. Teyzem benim için nadiren kızarmış yumurta hazırlardı. Sık sık onu benim için kızartacağını umuyordum: - Haydi onu bir kenara koyalım ki, elimizde biraz olsun ve yumurtlama dönemi geçsin (kırsal bölgede yumurta toplayıp taze olarak dağıtan Messinalı genç bir adamdı) onları satıp parayı alabilirler -. İki ay boyunca yumurta topladı ve sonra sattı.

Yumurtaları satın alan Messina halkının elinde muhtemelen bir civciv vardı. İncirlerin yudumlanması gerekiyordu, sadece birkaçı yenebiliyordu, diğerleri ise satmak veya kış için muhafaza etmek üzere güneşte kurumaya bırakılıyordu. Ekim ayı akşamları birbirinden güzel kestaneler yapılırdı. Eğer

soyulmuş olanlar kaldıysa amcam onları küçük odadaki masanın üzerine (tabağın üzerine değil, lambadan damlayan yağla yağlanmış hasırın üzerine) ve sabah saat 14:00'te kalktığında bırakırdı. Dört kişi işe giderken beni uyandırır, kestaneleri bana verir ve "Kahvaltı yap" derdi. Ben de itaat ettim ve açlıktan yedim ama tadı yağ gibiydi ve ister istemez midemi ağrıttıyordu. Amca övünmüştü: - Yeğenimi seviyorum, hatta gece geç vakitlerde ona kestane bile hazırlarım -. Gerçekte amcamın gözlerinde nefret vardı. Bazen sinirlendiğinde sarı, ateş kırmızısı oluyorlardı; küçük de olsa o gözler yüzünü istila ediyordu. İçlerinden nefret fıskıran dar delikler gibi küçük ve derinlerdi. Bu arada dizanteri ve solucanlar galip geldi. Teyzem ara sıra bana bir çay kaşığı yağ verirdi. Bu solucanları uzak tutuyor, diye mırıldandı kendini ikna etmek için... sonra "prichentu" ile başladı: - Mazzai un vermu gruossu quennu ia pagana, ùa u mazzu chi sugnu all Christian. Veya Pazartesi duyarsınız veya Salı duyarsınız veya Çarşamba duyarsınız veya Perşembe duyarsınız veya Vinardi duyarsınız veya Sabutu'da duyarsınız, Paskalya'nın matteia du jurnu u viermu sturdudu a tierra casca.-

(Paganken şişman bir solucanı öldürdüm ve şimdi onu bir Hıristiyan olarak öldürüyorum. Kutsal Pazartesi, Kutsal Salı, Kutsal Çarşamba, Kutsal Perşembe, Kutsal Cuma, Kutsal Cumartesi, Paskalya günü sabahı sersemlemiş solucan yere düşer).

Nasıl hayatta kaldığımı bilmiyorum.

Burada bir parantez açıyoruz.

Yıllar geçti ve mide ağrılarım oldu. Oda büyüklüğündeki makinelerle röntgen çekmeye gittim. Ülser var mı diye bana biraz beyaz kağıt verdiler. Ne yazık ki hiçbir şey görülemedi. Radyolog bunun gastrit olduğunu söyledi ve ağrıyı hafifletmek için bana bazı palyatifler verdi. Bir kaşık suyu bile midem kaldıramayacak noktaya geldim. Yaklaşık elli yaşındaydım. Armando'nun Piacenza'dan bir arkadaşı olan Paolo, beni bir uzmana

götürmeyi önerdi. O da Dr. Mazzeo'ya geldi. Gastroskopi aleti boğazın ötesine giremedi. Doktor, "Bu kadını nasıl kurtaracağımı bilmiyorum" dedi, "pilor kapalı." Gastroskopi yaptıranların hepsi odadan kendi ayakları üzerinde çıktı. Ben serumla sedyede oturuyorum. Doktor bana iki ay boyunca güçlü bir tedavi önerdi. Geri döndüğümde alet hala geçmedi. Üç ay boyunca daha da güçlü bir tedavi daha.

İlk ziyaretten beş ay sonra alet piloru delmeye başladı. "Mucize!" dedi Dr. Mazzeo. Tüp çıkarıldıktan sonra bana bunun doğuştan mı yoksa sonradan mı olduğunu anlamak için birçok soru sordu. Ağlamaya başladım: "Belki de Zizi'nin solucanlar için arada sırada bana verdiği yağdı." Doktor ellerini saçlarına götürdü: "Yağ? Ve sen hala hayattasın!". Tedaviye devam ederken ara sıra gastroskopiye tekrarladım.

Hayatımı kurtaran Doktor Mazzeo sayesinde, yıllar sonra artık sadece biraz koruyucu ilaçla yemeğin tadını çıkarabiliyorum.

Birisi onu balkondan çağırdığında teyzesinin başı dönüyordu. Daha sonra aç karnına küçük bir bardak ferrokini almasını tavsiye ettiler. Kocasını almaya ikna etti ve sabah bana da bir bardak verdi.

Üstelik o evde batıl inançlar da hüküm sürüyordu. Amcasının başı, içtiği şaraptan dolayı sürekli ağrıyordu ama ona göre bunun sebebi, birinin nazarından kaynaklanıyordu. Karısı onu savuşturmak zorunda kaldı: İçinde biraz su olan bir tabak aldı, içine biraz tuz ve bir damla yağ döktü ve sonra baş ağrısı için prichentu yapmaya başladı: - Oglu biridittu, oglu santissimu, bu eve gel ve bunu kovala morocchiu, oglu biriditto, dışarı çık ve bu mammucca'yı kovala... (Kutsal yağ, en kutsal yağ, bu eve gir ve bu nazarı, kutsanmış yağı kov, güçlen ve bu şeytani kov...).

Bu mübarek yağ lekesi genişledikçe, onların inancına göre nazarı uzaklaştırır. Kısa bir süre sonra odanın dört bir yanına su serpildi ve baş ağrısı geçti.

Yaraları iyileştirmek için örümcek ağları yağla ve et suyu yapmak için küçük bir et parçasıyla birleştirildi. Bu korkunç karışımın yanılmaz olduğunu söylediler! Sabah bana bir bardak magnezyalı su verdiler. Bir süre sonra titreyerek kendimi kurtarmak için soğuğa çıkmak zorunda kaldım. İyileştiğimde beni sihirbazlık numaraları yapan bir kadına gönderdiler: O beni tepeden tırnağa bir iple ölçtü, yatay kollarımı da aynı şekilde ölçtü. Bir parçanın eksik olması o yıl için ölümü önledi.

Amcalar kendi tarzlarında Tanrı'ya, Azizlere, Meryem Ana'ya iman etseler bile. Her yıl 8 Eylül'de Tindari'ye, kasabadan yaklaşık kırk kilometre uzaklıktaki Kara Madonna'ya adanan tapınağa yürürlerdi. Zaten beş yaşımdan itibaren bu kefareti ödemek zorunda kaldım.

Tindari Tapınağı'na yapılan hac ziyareti vesilesiyle, bir gün önce teyze paçavralardan cappini (terlik) yapmıştı. Amca tam zamanında ava çıktı ve eve yemek pişirmek için bir veya iki yabani tavşan getirdi. Teyze iyi bir izlenim bırakmak için patlıcan dolması da hazırladı. Aynaya baktı ve yüzünü bir bezle temizledi. O zamanlar "Zaza nerde güzelim" şarkısı revaçtaydı ve ben de ona "zizi" demeyi alışkanlık haline getirmiştım.

Şafağa varmak için akşam saat on bir civarında Tindari'ye doğru yola çıktık. Kırılganlığımdan dolayı yorgun ve bitkin bir haldeyken, defalarca tatlı su istedim ama onlar, diğer yorgun insanlar gibi tezgâhlardan almadılar; kilisenin yakınında bulunan ve içinden sıcak su akan tek çeşmenin önünde sıraya girdiler. sıcaklığın yatışmasına yardımcı olmadı. Geleneğe göre nohut, bakla ve cannellini fasulyesi satın aldılar, sonra ayinlere gittiler, Madinuzza duası ettiler ve çıkarken köylü arkadaşlarıyla ve baba akrabalarımla tanıştılar. Öğle vakti çevredeki zeytin ağaçlarının altında yemek yemeye gittik. Ne yazık ki bu kadar yorgundum, aslında o gün arkadaşlarımdan önünde iyi bir izlenim bırakmak için her zaman iştah açıcı yiyecekler vardı. Öğle yemeğinde amcanın birkaç akşam önce mutlaka avlanmaya gittiği fırında pişirilen yabani bir tavşan, patlıcan ve biber dolması, üzüm ve ev yapımı bisküviler vardı. Arkadaşlar eve dönmek için bir

ulaşım aracına bindiler: araba ya da at arabaları. İzledim, yürüyerek dönmeye çoktan razı oldum. Ancak ata binebilecek gücüm olan bir amcam olsaydı, yoksa çok acı çekerdim.

Beşinci Bölüm - Baykuşlar

Hala din konusunda, amcam bir tarikatın üyesi olduğu için, Palm Pazar günü San Giorgio kilisesinde itirafta bulunma ve iletişim kurma zorunlulukları vardı. Tören sabah saat beşte gerçekleşti, rahip önce bir şapelde tüm erkekleri günah çıkardı, ardından kadınların günah çıkarma kabinine doğru gitti.

Sıra, büyük siyah bir şal takan teyzesine geldiğinde, kendisini mümkün olduğunca örtmek için elbiseyi ızgaraya yaklaştırdı: sanki papatya soluması gerekiyormuş gibi görünüyordu. İtiraf etti ve sonra: - Şimdi sıra sende - dedi bana. Yıl içinde itirafta bulunmak istesem de yapamadım. Teyzem beni azarladı: "Rabbinle dalga geçmemelisin, yılda bir kere yeter, yoksa misafir almaya layık değilsin çünkü gözlerinle bile günah işleyebilirsin."

Saat dokuz civarında Kutsal Ayin, cemaat ve hemen eve. Her zamanki gibi önemsiz sebeplerden dolayı amcası küfretmeye başladı ve o da sinirli bir öksürmeye başladı. Tarif edilemez sahneler yaşandı: O gün birileri bir sebepten dolayı tükürmek zorunda kalsa tüküremezlerdi, aksi takdirde Rab'bi ağızlarından atarlardı. Eğer talihsizlik olursa sürahinin kapağını alır, içine tükürür ve su ve şekerli sıvıyı tekrar içerdi. Kutsal Hafta boyunca insanlar, keşişin verdiği akşam vaazlarına katılmak için geceleri bile kasabada kalırdı. Perşembe günü, suyla kaynatılmış haşlanmış yumurta ve toksik bir renklendirici madde olan anella ile çeşitli şekillerde bir bisküvi hamurundan oluşan colombe hazırlandı. Kutsal Cuma günü oruç sabahı, buğday filizleriyle süslenmiş tüm kiliseleri ziyaret ettik, ardından tüm yıl

boyunca refahı garanti eden üç yaprak torunu (yoğun kokulu şifalı bitki) yuttuk.

Çarmıha gerilen İsa'ya zarar vermemek için gün içinde çalışmanıza gerek yoktu, dikerseniz iğne batardı, vücudunuza zarar verme riski olduğunu görürseniz vb. O gün ne yaparsam yapayım vurulmadım bile, yoksa İsa ağlardı. Cumartesi günü saat on birde Barış ve Diriliş Ayini vardı. Bütün çocuklar rahibin kutsamasını almak ve sonra onu yemek için güvercinler getirdiler. Bu tatmini hiçbir zaman elimden alamadım çünkü Paskalya'dan sonraki Salı günü düzenlenen okul gezisi için güvercinimi iki yumurtayla birlikte kurtarmak zorunda kaldım. Öğretmene yumurta ikram etmek zorunda kaldım. Paskalya gününde bana çok fazla harcamamak için kraliyet makarnasından yapılmış küçük bir kuzu aldılar, en küçüğü. Amca o kadar cimriymiş ki, ateşte oluşan tavadan çıkan isle ayakkabılarını parlatmış. Teyzem onun bir işi bitirdiğini ve bunun için para ödediklerini bilseydi bana şunu tavsiye etti: "Amcana parayı getirip getirmediğini sor."

O ve ben, o taşınana ve ona on, bana da beş liret verene kadar ona neredeyse iki küçük köle gibi tapmak zorunda kaldık. Paramı kumbaraya göndereceğim için harcamadım. Bir keresinde teyzeme piyango oynamak istediğimi söylemiştim. Kazanmayı umduğu için kabul etti. Benimki yalandı. Aslında sınıf arkadaşlarımla karşılaştırıldığında ben de giyinme konusunda kendimi yetersiz hissediyordum: onların etekleri vardı ama teyzem onları sevmiyordu ve ben de tam elbise giymek zorunda kalıyordum. Hepsi beyaz, kahverengi ya da mavi pamuklu diz çorapları giyiyordu, ben de diğerlerinden daha ucuz olan turuncu renkte yaptığı çoraplarla yetinmek zorunda kaldım. Diz üstü elastik bir bantla destekleyerek giyiyordum ama en büyük sorun ayak olmadan ayak bileğine kadar uzanmasıydı. Üstüne manşetleri olan bir çift kısa çorap giydim. Zaten yeterince dışlanmışım ve kıyafetlerimle de dikkat çekmem gerekiyordu. Beş lirayla sabah derse girmeden önce giyeceğim daha düzgün bir çift çorap almayı planlamıştım. O gün dükkan kapalıydı. Parayla eve gidemezdim çünkü teyzem onu bulurdu. Onları katır

yolu boyunca bir taşın altına saklamayı düşündüm. Gece yağmur yağdı ve kağıttan yapılmış oldukları için tamamen parçalandılar, bunu ertesi sabah onları almaya gittiğimde fark ettim.

On beş gün geçti ve teyzem bana piyangoyu kazanıp kazanmadığımı sordu. O zaman bile dürüst değildim ve evet dedim. O para hiç gelmedi. Kutsal Cuma günü, Acıların Leydisi onuruna düzenlenen geçit töreni sırasında öğretmenle buluştuğunda ondan açıklamalar istedi. Utançtan ölüyordum. Doğal olarak her şeyden haberi yoktu, bu yüzden teyzemin sert bakışları altında iki tokat yedim. Her zaman okula isteyerek gittim ama kötü sonuçlar aldım. Kimse beni anlamadı ve tavsiyeler sayesinde hep terfi ettim, bu yüzden annem beni hep ders çalıştıracakları konusunda sakindi. Sadece kediyle idare ediyordum, ta ki bir gün sarhoş amca bir miktar işkembeyle şehirden dönene ve hayvan da kendini beslemek için bir parça alana kadar. Askerlerin bıraktığı tüfeği alarak onu açık alanda öldürdü. Benim için büyük bir hayal kırıklığıydı.

Harman zamanı komşuların çiftliğinde kalan buğday ve arpa tanelerini toplayıp bir çuvalın içine koydum ve Bayan Tindara'nın nehir kıyısındaki değirmenine götürdüm. Daha sonra unu Novara'ya, iki küçük çocuklu dul bir kadın olan annemin kuzeninin yanına götürdüm, o da sabahları ormanda odun toplamaya gitti ve kendisine un getirenlere ekmek hazırlamak için fırını yaktı, biraz para kazandım ve çocuklara biraz ekmek.

Eylül ayında incirler olgunlaştığında bitkilere tırmandım ve lezzetli meyveleri toplayıp dallara kancayla astığım kamış sepetlerine koydum. İncirler kesilerek gölgelik üzerinde güneşte kurumaya bırakıldı. Birkaç gün sonra kurudular. Büyük sepetlere dikilir ve kışın yenir. O güzel günlerde kırsal kesimden komşumuz Maria Hanım kuru incirleri hazırlamaya geldi. Sık sık onu ziyarete giderdim. Birçok çocuğun annesiydi. Bunlardan biri olan Carmelo epilepsi hastasıydı. Ara sıra artık bulunamıyordu. Endişeli anne onu aramaya gitti ve ben de neredeyse eğlenerek ona eşlik ettim.

Beşinci sınıftayken öğretmenimiz bizden "Küçük Alpler" filmini izlemek için bizi sinemaya götüreceğini anne ve babalarımıza bildirmemizi istedi. Amcalar: "O çöpü görmeye gitmiyorsun." Karşındaki rahibin yeğeni duymuş: "Onu göndermelisiniz, ben de görmedim." Daha sonra taşındılar ve ben de gidebildim.

Annemden tatlılarla dolu bir paket gelmişti. Bir kısmını okula getirmiştım. Kıtık zamanıydı ve tatlılar bile kıttı. Ben beşinci sınıftayken öğretmenin kız kardeşi dördüncü sınıfı okutuyordu. Benden fakir ve hasta olan küçük bir kız için şeker istedi, ben de hepsini ona bıraktım.

1945'te babam Domodossola'ya döndü. Onu 1946 yılının Nisan ayında tekrar gördüm; yanında bebek bekleyen annem de vardı.

Ailemle yaklaşık on mutlu gün geçirdim. Sık sık büyükannem ve büyükbabamı ve amcalarımı ziyarete giderdim, bu yüzden istediğim kadar yedim ve onları satan büyükannemden bol bol gazoz içtim. Sonunda annem beni de kendisiyle birlikte Kuzey İtalya'ya götürmek istedi ama her zaman sahtekar ve bencil olan teyzem, onu beni kendisiyle bırakmaya ikna etti. Beşinci sınıftaydım ve kırılganlığım nedeniyle her zaman mücadele ediyordum. Sınav günlerinde küçük kardeşinin doğum haberi geldi. Tamamen mutlu ama aynı zamanda üzgün, sevinçten ve acıdan ağladım. Belki de bu nedenle sınavlarda ağzımı açmadığım halde öğretmen beni terfi ettirdi. O yıl köyde bir lise bölümü kurdular ve sınıf arkadaşlarımla neredeyse tamamı oraya girmek için giriş sınavlarına hazırlanmıştı. Benim için hiç şans yoktu: Amcalarım bu tür okullara yalnızca baykuşların gittiğine inanıyorlardı. Hatta liseyi bitirdikten sonra yüksek lisans yapmak için Messina'ya gitmek zorunda kaldılar. Annemle babam kitapların parasını göndermeyi düşünmek zorundaydılar, herhangi bir masraf yapmazlardı. Ağlamaya devam ettim çünkü eğitimime devam etmek istiyordum. Daha sonra bana, iki yıl süren, çok kötü bir ortaokul olan iki yıllık mesleki kursa kaydolma fırsatını teklif ettiler. En fakir insanlar oraya gitti, zaten ben de kabul ettim. Sabah ve öğleden sonra ileri geri yürüyerek kursa katıldım.

Okul karışıkta: En kabadayı erkekler matematik öğretene müdüre karşı ellerini kaldırdılar, aynı zamanda İtalyan ve Fransız öğretmenlerini de çelme taktılar. Kızlara ev işi, erkeklere tarım bilgisi öğretildi. Gerçekte hiçbir şey öğrenmedik. Kazancım utangaç olmak ve öğrenmeye karşı büyük bir susuzluk duymaktı.

Okul yılı bitmeden öğretmenler bizi bir yardım tiyatrosuna hazırlamıştı. Sokak çocuğu gibi giyinerek görünmem gerekiyordu. Amcasının şapkası vardı, şortu yoktu. Teyzeme söylediğimde şöyle bağırdı: "Sen tahvil yatıracak kadar aptalsın." Cesaretimi kaybetmedim: Oğlunun pantolonunu ödünç almak için berberin karısı Liezza'ya gittim. Performansın olduğu akşam, seyirciler arasında bulunan amcalarımın büyük alkışları ve çaresizlikleri arasında sokak çocuğu gibi giyindim.

Ne yazık ki o iki yıl bile geçti ve eskisi kadar ve daha fazla cahil kaldığımı düşünerek sonsuza kadar okulu bitirdim.

Altıncı Bölüm - Lütfen beni affet (Yıldızların ışığı)

Ağustos ayında annem, ilk kez gördüğüm babam ve küçük erkek kardeşimle birlikte beni ziyarete geldiğinde on iki yaşındaydım. Onun küçük yüzünü görmek beni çok mutlu etti ve o günü hayatımın en güzel günlerinden biri olarak hatırlıyorum. Annemle babam okula dönmem için beni de yanlarında götürmeye kararlıydılar ama teyzem onları bu fikirden defalarca caydırdı: mesleği iyi öğrenme umuduyla beni terzi olmaya gönderecekti. Ve bu benim isteğim dışında gerçekleşti. Ailem gitti ve ben bir aptal gibi Sicilya'da kaldım. O andan itibaren huzurum kalmadı ve hep gizlice ağladım. Amcamlar annemin ve babamın beni kesinlikle onlar kadar sevmeyeceğini, beni kızları gibi yetiştirdiklerini (bir kızın da benim gibi acıları mutlaka yaşayacağını) söylediler. Bir gün teyzem, annemin de bu işi öğrendiği kasabanın en iyi terzisine beni işe alıp almayacağını sormak için gitti. Terzi zaten sekiz kızı olduğunu ve bu sayıyı artıramayacağını söyledi. Ertesi gün teyzesi onu ikna etmek için ona biraz yumurta getirdi ve şöyle dedi: - Bir ay sonra tekrar gel, belki çıraklardan biri Torino'ya gidiyor ve yeğenine boş yer kalıyor -. Bir ay sonra teyzem beni tam zamanında laboratuvara gönderdi. Boyu bir buçuk metreyi geçmeyen genç bayan beni karşıladı: "Tamam, seni götüreceğim çünkü sana üzülüyorum, sanırım kırsalda kalmak yerine bana gelmeyi tercih edersin. teyzenin yanında." Böyle düşünmekte pek de haksız değildi. Ertesi gün sekizde geldim.

"Laboratuvarı süpürmeye başla" dedi bana, "sonra yerleri yıkayacaksın." Hikaye bana kötü gelmeye başladı. Elimden geldiğince temizliğe başladım. Boyum kısaydı, on iki yaşındaydım ama sekiz görünüyordum.

Zemini nasıl yıkayacağımı bilmiyordum: kırsal kesimde taştan yapılmıştı ve fayansların olduğu köyde teyzem onları yıpratmamak için asla yıkamadı. Elimden gelenin en iyisini yapmaya çalıştım ama iyi yıkanamadığım için terzi bana eşek dedi. Saat dokuzda işçiler geldiler ve yeni davayla (küçük kız) ilgilenmeye başladılar. Hepsi bana acıyan bir tavırla baktılar. Konuşmalarını duydum ve hayattaki temel şeyleri bilmediğim için şaşkına döndüm. Arada sırada bana bazı terzilik işleri veriyorlardı, yapmaktan hoşlanmadığım şeyler, her zaman ders çalışmadığım için acı çekiyordum. Günün olumlu bir yanı da vardı: Öğle vakti, kırsala dönmek zorunda kalmadığım için evde sessizce yemek yiyordum, masaya bir peçete serdim, bardağı, su şişesini ve tabağı yerleştirdim. Kısacası bir parça sert ekmek ve peynir yemekten her sıradan insan gibi ben de sofraya kurmaktan keyif alırdım. Öğle yemeğinden sonra benden dokuz yaş büyük terzi olan komşumun yanına gittim. Gözlerimin saflığıma açılmasına yardımcı oldu. Annesi, fil bacaklı kız kardeşi ve başka bir hasta onunla birlikte yaşıyordu.

Bazen beni bir tas çorba içmeye davet ediyorlardı. Terzi benden çocuk kıyafetlerine kanaviçe işlemesi yapmasına yardım etmemi istedi. Bir defasında bir üzüntü krizi geçirdim ve işi yarım bıraktım. Başka bir sefer, inadına mangaldan külü alıp merdiven boyunca ektim. Dediler ki: "Kim var orada? Bir hastalığa yakalanır mıyım?". Sonunda beni anladılar ve affettiler.

Bazen yetimlerle oynamak için Antoniano yetimhanesindeki rahibelerin yanına giderdim. Günlerini düzenli yaşadıkları için onları biraz kıskanıyordum. Her zaman iyi hazırlanmış bir sofrayla yemek yerler, sonra oyun oynarlar ve en sonunda da belirli zamanlarda dua ederek kendilerini Allah'a adadılar. Şöyle düşündüm: - Şanslılar ki, onların artık ebeveynleri yok ve yine de rahibelerle iyi yaşıyorlar, oysa benim ebeveynlerim var ama bu ayı amcalarla yaşamak zorunda kalıyorum -. Daha sonra sıkıcı bir

sorgulamadan kaçınmak için, onların bilgisi dışında, arada sırada köyde yaşayan halamı ziyarete giderdim. Annemle babama beni de yanlarında götürmeleri için yalvaran bir mektup göndermek için ondan para istedim.

Her yılın kasım ayında beni Piano Vigna'da düzenlenen Sant'Ugo fuarına götürürlerdi. Bu yerde baba tarafından büyükanne ve büyükbabalar, ızgara et ve sosis hazırladıkları bir baraka kurdular ve bunları bir kadeh iyi şarapla birlikte sattılar. Babamın akrabalarıyla bir arada olmak, güzel etlerin tadına bakmak, renkli gazoz içmek, mangal, fener, toprak kap, litre ve bumbaelli satan tezgahları seyretmek benim için bir fırsattı.

Ertesi gün Sant'Ugo şöleni için tekrar Badia Vecchia'ya gittik, bir ayın, küçük bir geçit töreni ve ardından bana sosis, ekmek ve soda ikram eden büyükannem ve büyükbabamın dükkânına gittik; bunlar top şeklinde kapatılmış küçük bir şişeden dökülüyordu. dahili olarak.

Noel'den önce 3 günlüğüne Messina'ya gittik. Bir akrabamızla yattık. Ondan hiç hoşlanmadım: Amcalarına pazardaki bir çiftçiden yumurta çaldığını ve dikkatini dağıttığını söyledi. İlmihalde çalmaman gerektiğini öğrenmiştim. Akşam kızım ile birlikte heykel yapan bir beyefendinin yanına gittik. Cömert olmak gerekirse amcalarım bunları satın almam için bana para verdi. Castrangia'nın yağlanmış masasının üzerine bir doğum sahnesi yapmayı başardım. Kuşkonmaz dalları ve biraz pamuk pullarıyla bir kulübe oluşturdum. Akşam Bebek İsa'nın yanında yağa batırılmış ceviz kabukları ve bir parça ip ile oluşturulan iki mumun atmosferinin tadını çıkardım. Michele Amca da bu fikri takdir etti ve beni ödüllendirmek istedi: "Ntoia, iki dikenli armudu soyun" ve teyzem onları saklandıkları yatağın altına almaya gitti.

Novara'da tek başıma uyumak için durduğumda, Noel novena'sında komşum Antonietta ile birlikte sabah saat 5'te Annunziata kilisesinde düzenlenen ayine gittim. Kilisenin arka kısmındaki kutsal kişi sandalyeleri ücret karşılığında sağlıyordu. Onları evden getirdik. Dönüş yolunda, sabah erkenden merdiven altında çalışan mühendisin çamaşırıcı kadını Carolina'yı

ziyaret ettik. O sırada tahta tekneyi doldurmak için San Francesco çeşmesinden büyük litrelerle su çekmeye gitmişti. Şöyle dedi: "Caùsi, burada bekle, beylerin dün gece bisküvileri kalmış mı diye bakacağım, sen de kahvaltı edebilirsin". Neredeyse hiçbir zaman eli boş dönmedi. Antonietta'yı yukarıya davet ettim ve mangalı yaktık. Carolina yiyecek başka bir şey bulamayınca bir parça sert ekmek ve bir bardak "bumbaello" suyu almak için mutfağa gittim. Altlıkları yapmak için saat 8'e kadar durduk, sonra vedalaştık: Atölyeye gittim, Antonietta 8 erkek kardeşin tek kızı olduğu için annesine yardım etmek için onun evine gitti.

Yalnızca Novara'da bile kendimi bir vatandaş gibi hissettim. Büyükbaba Turi'yi ziyarete gittiğimde onun camlarını temizledim ve o bana "srea" (bahşiş) verdi. Oje almaya gittim. Amcalarımla buluşacağımı hissettiğimde solventi de aldım. Toz olarak talk pudrası kullandım. Ne yazık ki, bir gün bunu yüzüme vurup, dertlerimi, tokatlarımı, hakaretlerimi yaşadım. "Bu saçmalık için parayı nereden buldun?" Ben de dedim ki: "Bunun un olduğunu görmüyor musun?". Bu sırada komşular başka bir mahalleye taşınmıştı. Bir gün beni sirke gitmeye davet ettiler. "Hiç param yok..." dedim. Bunları bana ödünç verdiler. Öğleden sonra denizciler gösterinin tadını çıkarmak için laboratuvara gidiyorlar: Trapezdeki maymunlar, küçük atlardaki çocuklar, filler, palyaçolar, daha önce hiç görülmemiş şeyler. Ne yazık ki 8 lira almak zorunda kaldım.

Birkaç gün sonra San Salvatore'da Castrangia'ya giderken, çiftçilerden satın aldığı bir torba dolusu sebze taşıyan bir okul arkadaşımın annesiyle karşılaştım. Bana kasabaya dönüp dönemeyeceğimi sordu (o dönemin zihniyeti gereği, çantasıyla meydana gitmeye utanıyordu!). Bahşişle biraz para kazanmayı düşünerek kabul ettim. Ne yazık ki güçlkle evine varınca beni dört fıstıkla ödüllendirdi. Kalbimi kaybetmedim. Fantinalı bir bayana bardak altlığı peçete satarak bir lira kazandım. Bacakları ve kolları bir iple hareket ettirilen karton Pinokyolar yaptım. Bazı çocuklar bunları birkaç kuruşa satın aldı. Başka bir fikir: yoksul çocuklar için güneş gözlüğü.

Barların önünde şeffaf renkli şeker ambalajları arıyordum. Şeker kağıdıyla çerçeveyi kestim ve diğer sentleri geri kazanmayı başardım. İki ay sonra 8 lirayı iade etmeyi başardım.

Dede, ileri yaşına, beş yaşından beri sahip olduğu astım ve fitik hastalığına rağmen, kızının kendisini neredeyse hiç ziyarete gitmemesi nedeniyle kırsal kesimde dikkatini dağıtmaya çalışıyordu. Gelini Messina'dan geldiğinde yazın iki ayı boyunca durumu iyiydi: Gelini onun kıyafetlerini yıkadı ve yıl boyunca biriken her şeyi temizlemek için evi alt üst etti.

Tanıştığımızda bana şöyle derdi: "Teyzen tam bir rezalet, zavallı bir yaşlı adama pislik içinde böyle acı çektiremezsin." Akşam rapor vermeye gittim ama teyze görümcesini eleştirdi: - O bir vatandaş, istediğini kendisi düşünebilir -. Ben de şöyle cevap verdim: "Haklısın, yaptığınız temizliği gördüm; pisuvarı bile asitle yıkadınız ve yeniden parladı." Bu noktada bana tokat attı çünkü bu tür şeylerin konuşulmaması gerekiyordu ve ben öğrençtim.

Bir gün büyükbabam bana biraz para verdi ve ben de atölyedeki kızların bahsettiği bir şarkı kitabı aldım. Bir süre bunu saklamayı başardım ama bir akşam vaktim olmadı ve bunu fark eden amcam küfretmeye başladı: - Bu çirkin saçmalık bile, şimdi zorba oluyorsun -. Bu sözleri ondan önce ben yüzüne fırlattım. İsyanımı gözden kaçırıp pantolonumun kemerini indirdi ve beni şiddetle dövmeye başladı. Yaklaşık on üç yaşımdaydım ve karısına sadece şunu söylediği zamandı: - Bir bayanın kuzey İtalya'ya gideceğini duydum, yeğeninize köye kadar eşlik edin ve onu ailesinin yanına gönderin -. O an kendimi mutlu hissettim, yediğim dayakların acısını bile unuttum, sonra düşünceli bir şekilde gidip çimlere oturdum. Gecenin gölgeleri ağaçların dallarına sızıp nehirden hafif, soğuk bir rüzgâr çıkınca, karanlığın çökmeye başladığını düşündüm.

Bir ceviz ağacına yaslanıp bulutlara bakarak uykuya daldım. Çok fazla rüya gördüm, bir sürü renkli rüya. Hafif bir esinti yüzümü okşuyordu. Gözlerimi açtım ve her zaman nefret ettiğim bu yeri garip bir şekilde sevdim ve ilk kez sadece yıldızların ışığıyla aydınlatıldığını şaşkınlıkla fark ettim. Kendimi bu terkedilmişlik durumuna bıraktım, yeniden hayal kurdum. Mutluluk gizemli bir sıvı gibi damla damla girdi küçük varlığıma. Ben tatlı bir çocuk değildim. Derenin keskin çakıl taşları üzerinde yürüdüğüm için ayaklarım kırıışmıştı ama artık tüm bedenim ve hatta ruhum tatlı ve şefkatli görünen her şeyden nefret etmeye alışmıştı. Ama itiraf etmeliyim ki, o akşamki o kısa uyku muhteşemdi ve onu bir daha asla bulamadım. Belki de bu yüzden hala hatırlıyorum. Aniden bir el omzuma dayandı, Antonia Teyze geldi ve kendi yöntemiyle beni aniden uyandırdı: "Hadi eve gidelim. Geldiğimizde amcanın elini öpecek ve ona - Lütfen beni affet -" diyeceksin. Ve öyleydi.

O akşam titreyerek yattım, o gece uyuyamadım ve saatleri çılgınca günü sabırsızlıkla bekleyerek geçirdim. Farkında olmadan uykuya dalarsam, sanki bir çağrı ya da bir bilinç sarsıntısıyla birdenbire ürkerdim; bu da benim uyanık ve acı içinde olmamı gerektiriyordu ve bana hiç nefes aldirmiyordu. Geri kalan zamanımı gözlerim açık, gecenin karanlığının duvarlara çizdiği canavarları inceleyerek geçirdim ve hiçbir şey yapmaya gücüm yetmeden ağladım, ağladım. Ama bu hüzünlü bir ağlama değildi, algılayamadığım başka bir şeydi. Ertesi gün vücudum haritaya benzediği için laboratuvara gitmedim, o kadar morarmıştı ki. İşaretler kaybolmaya başlayınca ancak bir hafta sonra geri döndüm.

Yedinci bölüm - Emilia

Pazar günü öğleden sonra bazı arkadaşlarımla yetimhaneye gittik: Bir rahibe İncil'i bize konuyla ilgili şakalarla güzel bir şekilde anlattı. O saati mutlu geçirmek ne büyük mutluluk. Bir gün bize Messina piskoposunun Ekim ayında Onaylar için geleceğini söyledi.

- Bu Kutsal Ayini istiyorsanız elinizi kaldırın ki bunu başrahip Monsenyör Salvatore Abbadessa'ya iletebileyim. - Ne yapacağımı bilemediğim için ürkekçe elimi kaldırdım. Birkaç gün sonra zizi'ye söyledim. Utanmıştı: bir vaftiz annesi aramak zorunda kaldık. Ona postacının genç öğretmen kızı Bayan Rina'yı teklif ettim. Ona nasıl sorabiliriz? Ertesi gün onun evine gittik ve o da kabul etti. 9 Ekim 1948 günü öğleden sonra arkadaşlarımla birlikte günah çıkarmak için Ana Kilise'ye gittim. Ertesi gün sabah vaftiz annemin evine gittim; o da bana küçük kalplerle örülmüş telkari bir bileklik verdi. Sevinmeye başladım. Saat 11'de kiliseye gittik. Piskopos geldi ve Kutsal Ayini kutlamaya başladı. Arada orta nefte sıraya girdik ve tek tek bizi onayladı. Ayin bittikten sonra amcalar vaftiz annelerine kahve bile ikram etmediler. Onu sadece "commare" diyerek selamladılar.

Çocukken Castrangia'dan döndüğümüzde, köye gelmeden önce Kurtarıcı'ya adanmış bir şapelin bulunduğunu hatırlıyorum. Zizi bir an durdu ve yüksek sesle "ah anneler, ah anneler..." dedi. Bunun bir dua olduğunu sanıyordum. Büyüyünce mezarlığın şapelin hemen üzerinde olması nedeniyle onun yerine merhum annesini aradığını anladım. Mezarlığı hiç ziyaret etmemiştim çünkü zizi Azizlerin bayramına bile gitmemişti. O

zamanlar insanların "Fussadello" denilen yerde Bayan Signorino'dan çiçek aldıklarını ve sevdiklerinin mezarını süslemek için adeta alay halinde gittiklerini biliyordum. Bir keresinde zizi'ye şunu teklif etmiştim: "Neden gidip annenin mezarını da ziyaret etmiyoruz?".

Pişman olacağını söyledi. - Ona bir çiçek bile getirmek istemiyorsanız "anneler - anneler" diye çağırmanın faydası yok. - Bu sözler üzerine neredeyse hareket ediyordu. Kasımpatı almak için Fussadello'ya gittik. Azizler Günü'nde büyükbabam Turi'yi arayarak bizi "anneler"in, yani büyükannem Rosa'nın mezarına götürmeye gittim. Büyükbabam bu mezarı yakın zamanda yeniden yaptırmıştı çünkü savaş sırasında mezarlığa düşen tek bomba onu yok etmişti.

Bir savaşı daha kazandığım için gurur duysam da düşüncelerim gece gündüz ailemle birlikteydi. Laboratuvardayken dikkatimi dağıtmaya çalıştım. Dikiş dikmekten keyif almaya başladım: Vatkanın vatkasını hazırladım, kömürlü ütüye üfledim. Ütü sıcakken büyük kızlar elbise yapmak için parçaları ütülerlerdi. Gergin kalması için eteğe iki şerit arasına dikilmiş ağırlıklar yerleştirildi. Tüfek malzemesi satan vaftiz babamdan almaya gittim. Çekiçle düzleştirmem gereken topaklar vardı. Bazen parmaklarımı bile düzleştiriyordum... Bu arada Bayan Orlando, benden büyük kızlar için ücretli kesme kursları düzenliyordu. Uzakta oturuyordum ama derslerden bir şeyler anlamak için dinliyordum. Amcalar, önemli işler için Novara'ya geldiklerinde bizimle yatan "commare" ve "commare" i ziyaret etmek için Fantina'ya gideceğimizi söylediğinde. Vaftiz annesi zizi'ye "Kaç yaşındasın?" diye sordu. Ve zizi: - Gözlerim karardı, hatırlamıyorum - (görme yeteneğim olmasaydı hatırlamıyorum).

Büyükbaba Turi'nin bahşişiyle bir parça yeşil kumaş almaya gittim, yeteneğimi test etmek için etek yaptım. Fantina'ya hareket günü geldi (yürüyerek iki saat). Saat 4'te kalktık. Zizi'ye eteğimi giyerek sürpriz yapmak istedim. O kadar dardı ki neredeyse yürüyemiyordum. Yaratılışımı görünce şöyle demeye başladılar: - Onu büyüttük, artık büyümeye başlayınca

baykuş gibi davranıyor. Bizi utandırıyor. Ben de şunu belirttim: "Bunu elimden almayacağım, böyle olmasını istiyorsan, yoksa gidersin!" Ama içimden "Bu kadar dar bir etekle nasıl yürüyebilirim..." diye düşündüm. Neyse gideceğimiz yere vardık. Commar bu kadar güzel bir eteği nerede yaptırdığımı sordu. - Sa figi illa - (kendisi yaptı) diye yanıtladı zizi. - Yani bir şey dikmemiz gerektiğinde ona geliyoruz -. Baykuş gururu...

Bazen şehirde beni üzen şeyler gördüm. Emilia sağır ve dilsizdi, belki de evsizdi. Neredeyse her gün yaşadığım sokağın önünden geçiyordu. Birisiyle karşılaştığında elini ağzına götürürdü. Bazen insanlar ona bir parça ekmek teklif ediyorlardı, ama ona vicdansızca peynir kabukları verip tepkisini görmek için saklananlar da vardı: zavallı kız bir kapı eşiğine oturdu ve kafasını duvara çarptı. Bir gün iplik almak için dükkana gittiğimde kör Antonio'nun yüksek sesini duydum. Kasabanın yukarısındaki manastırdan sardalyaların geldiğini duyurdu. Dedemin bahşişinden bana kalan birkaç lirayla birkaç ons almak için balık pazarına gittim. Öğle vakti ocağı kömürle yaktım, sardalyaları pişirip şekerli kağıdın içine koydum. Emilia'nın geçtiğini gördüğümde onları ona verdim. Onlara şaşkınlıkla baktı ve bana teşekkür etmek için hafifçe gülümsedi. Onu her zamanki kapı eşiğinde otururken, kafasını duvara vurarak değil, sıksa parmaklarını ağzına götürerek gördüm. O gün yemek yemedim: Amcalarımın bu girişimimi anlamaması için sobayı kalan közlerden temizlemek zorunda kaldım.

Angela öğle saatlerinde, yürüyen ancak jestlerle konuşan engelli oğlu Nino ile birlikte o caddeden geçti. Yetimhaneden çorba almaya kovayla gittiler. Bir gün Nino kovasıyla yalnız kaldı, evimin yakınında iki çocuk onu soydu ve kaçtı. Pantolonunu çekemiyordu. İç çamaşırı yoktu. Onu giydirmek için çekinerek aşağıya indim. İlk defa çıplak bir adam görüyordum. Eğer amcalar bilseydi, bu bir skandal olurdu.

Annemle babama gönderdiğim birçok mektuptan birinde bir kol saati arzumu dile getirmiştım. Bayan Agostina'nın Domodossola'dan geldiğini öğrenince onu görmeye gittim. Beni görür görmez sarıldı ve ailemin

gönderdiği paketi bana verdi. İçini açtığımda şaşkınlıkla parmak kalınlığında bukleli, kahverengi bir kuzu kürkü, bir fötr şapka ve bir saat kutusuyla karşılaştım. Bayan onu bileğime taktığında sevinçten titriyordum. İyileşmeme yardımcı olması için bana bir bardak su verdi ve ben de eve koştum. Ertesi gün amcamlar Novara'ya geldiğinde, eğer o kürkü giyersem deli olduğumu düşüneceklerini söylediler; kasabada kimsenin böyle bir şeyi yoktu. Zaten onu gururla giydim. Herkesin küçük saati fark etmesi için kolumu sıvadım. Sık sık ip verdim, kısa sürede koptu. Castrangia'ya giderken bana saati soran yaşlı insanlarla tanıştım. Kötü bir izlenim bırakmamak için artık onarılamaz derecede kırılmış olan saate baktım ve onu kurmayı unuttuğumu söyledim. - Çok teşekkür ederim -. Beni selamlayıp yollarına devam ettiler.

Arkadaşlarımla karşılaştırıldığında ben küçük ve zayıftım, hepsi "gelişmiş"ti. Annem bir mektupta zizi'ye kız kardeşim Rosa gibi "gelişmiş" olup olmadığını sordu. Ancak Zizi için bunlardan bahsetmek tabuydu. Hayata dair her şeyi bildiğimi bilmiyordu. Her zamanki gibi asi bir tavırla ona "Yetersiz beslendiğim için 'özlemiyorum' değilim" dedim. Ve o: - Ne diyorsun? Seni her zaman destekledik. Bir akşam Castrangia'da uyuyordum ve kendimi hasta hissettim. Soğuk terler içindeydim. Sonum olduğunu düşünerek dua ettim, ağladım ve birkaç damla işemek için karanlığa çıktım. Ve dediler ki: "Bir daha kalkarsan sana vururum!". Belki Tindari'nin Meryem Ana'sı beni korudu. Tekrar hasır yatağa dönüp uykuya daldım. Ertesi gün Novara'daki laboratuvarda Bayan Assunta beni her zamankinden daha solgun gördü. Garson her sabah olduğu gibi kahvesini ve sütünü kızarmış dilimlerle getirdiğinde bana da ikram etti.

Sekizinci Bölüm - Kırlangıçların uçuşu

Novara'da çok zaman geçirmemle hayat değişmiş gibiydi; belki de büyükbabam Turi'yi ziyarete gittiğim ve bütün öğleden sonraları boyunca onunla mutlu bir şekilde sohbet ettiğim için. Bana hayatı ve varoluşunun bir zamanlar ne kadar zor olduğu hakkında birçok hikaye anlattı. Ayrıca Novara'da yaşarken kasabada yaşanan önemli olaylara da tanıklık etme fırsatım oldu. Her şeyden önce büyük dini törenler, törenler, vaftizler, törenler ama her şeyden çok da düğün törenleri beni duygulandırdı. O zamanlar düğünler akşamları kutlanırdı, neredeyse her zaman arkadaşlarımla birlikte San Nicola kilisesine etrafa bakmaya giderdim.

Bir akşam beyaz elbiseli bir gelinin babasıyla birlikte dışarı çıktığını gördüm. Kar gibi beyazdı, oyuncak bebeğe benziyordu, öyle güzeldi ki! Filippo'yla evlenen Carmelina'ydı. Tamamen empati kurdum ve hayaller kurdum: "Kim bilir bir gün benim de başıma gelir...".

O günlerde tuhaf hislerim vardı, havada yeni ve tuhaf bir şeyler vardı, önsezilerim vardı. Huzursuzdum ve olağanüstü bir olayın gerçekleşmesini bekliyordum. Ve aslında olayın gelmesi uzun sürmedi. Öğle vakti genellikle postacı gelirdi. Haziran ayında bir gün sesini şöyle bağırdığını duydum:

"Campo, posta var". Mektubu aldım, geldi... Domodossola! Annesi kız kardeşine mektup yazdı.

Aniden açtım ve neredeyse yırtıp okudum, hayatım boyunca beklediğim haber geldi: 12 Eylül civarında annem beni alıp kuzeye götürmek için Sicilya'ya gelecekti! Artık genç bir bayandım, gelecek beni bekliyordu ve bir iş bulmam gerekiyordu. Teyzemin tepkisini bildiğimden, ihtiyatlı davranarak mektubu, içinde çöp denizinin olduğu bir kavanozun dibine sakladım: zizi okumuş olsaydı, zavallım... Bazen Micherillo Amca, okumadığı zaman Mezralarda çalışan Novara'daki dükkâna geldi. Bazen zizi ile geliyor ve telaşla şöyle diyordu: "Annen bir süredir yazmıyor, başına bir şey gelmiş olmalı...". Ben ise bir ipucu içeren başka bir mektubun gelmesinden korkuyordum. Aslında bir gün biri geldi, ama neyse ki Sicilya gezisinden hiç söz edilmiyordu. Yaz benim için yavaş yavaş akıp gitti, o çılgın bekleyişin bitmesini sabırsızlıkla bekliyordum. Çalışmak annem gelene kadar düşünmememe ve vakit geçirmeme yardımcı oldu. 15 Ağustos'taki Meryem'in Göğe Kabulü bayramında herkes zarafetini sergilemek istiyordu ve laboratuvarda her zaman her zamankinden daha fazla yapılacak çok şey vardı: birçok bayan yeni elbiselerini göstermek istiyordu. 13 Ağustos, kendi kıyafetlerini dikebilen işçilere ithaf edildi.

Arkadaşlarımla aynı seviyeye gelebilmek için zizi'den kumaşı almasını istemiştim. O da kabul etti ve ben de mavi düğüm desenli ucuz bej bir kumaş seçtim. Atölyedeki genç bayan onu benim için kesti ve yaşlı bir işçiden dikmeme yardım etmesini istedi. Parti günü herkes gibi benim de yeni bir elbisem vardı.

Fantina'dan gelen tanıdıklarımız da vardı. İçlerinden biri meşhur dar eteğimi görmüştü. Bir parça kumaş getirdi ve zizi'ye sordu: "Yeğeniniz bana bir elbise dikmeli, o bu konuda çok iyi!". Onun ölçülerini aldım. Aklımda Bayan Assunta'nın bir müşterisi için yaptığı bir model vardı. Kesip denemek için biraz zaman istedim. "Sorun değil, kumaş biraz ağır, sonbahara uygun. 20 Eylül civarında geleceğim."

Bu arada laboratuvardan bir kız olan Carmelina, bir Eylül akşamı Matrix kilisesinde kutladığı düğüne tüm arkadaşlarını davet etti. Zizi'nin izniyle törene gittim. Konuklar arasında Domodossola'dan bir bayan da yakında ayrılacağını duyurmuştu: "Concettina, Novara'da günlerin sayılı. Annen yakında seni almaya gelecek."

Zengin ikramların ardından eve mutlu döndüm. Günler geçti ve 8 Eylül'de Tindari festivali geldi, o yıl nehri boydan boya kat eden uzun rota hiç de ilk seferki kadar zorlu ve sonsuz gelmiyordu, sanki uçuyormuşum gibi geliyordu. Castrangia'ya döndüğümüzde zizi'ye, laboratuvarın ayın 12'sine kadar kapalı kalacağı bahanesiyle birkaç gün kalacağımı söyledim. O sabah kalbim çarpıyordu. Komşumuza götürmek üzere incir topladık ve Novara'ya doğru yola çıktık. Yolun yarısında annemin uzaktan katır yolundan aşağı indiğini gördüm. Ona doğru koştum ve minik kollarımdaki tüm gücümle ona sarıldım. Zizi, "Neden aniden geldin? Concettina'yı götürebileceğini mi sanıyorsun?" diye bağırmaya başladı. "Evet," diye yanıtladı anne, üç gün sonra yola çıkıyoruz." "Yapamazsın, Fantinalı bir bayana elbise hazırlaman lazım". Beni geride tutmak için başka bir bahaneydi. Sürekli bağırırdı. Parmağımla kayıtsızca gökyüzüne dokunuyordum. Tek pişmanlığım artık büyükbaba Turi'yi ziyaret edememek olurdu.

14'ünün akşamı akşam yemeği yedik. Zizi sadece anneme hakaret etmek için ağzını açtı: "Onu benden almaya nasıl cesaret edersin, senin yüreğin yok, bana çok acı çektiriyorsun, artık seni kız kardeş olarak görmüyorum." Micherillo'yu ilk kez gözyaşları içinde gördüm. Tahta gibi kaba ve sert kabuğunun altında belli ki insanlığın bir kısmı hapsedilmişti. Ben ise mermer gibi soğumuştum ve hiç etkilenmemiştim.

Geceleri gözümü bile kırpmadım, aklımda binlerce düşünce karmakarışık bir şekilde birbirini kovalıyordu ve yola çıkmak için sabahın gelmesini sabırsızlıkla bekliyordum. Annesi taksiyi "cauzi i lupi" (kurt pantolonu) lakaplı bir beyden sipariş etmişti. Şafak sökerken kalktık, karton valize son dokunuşları yapıp amcalarımızla vedalaştık. Ayrılırken teyzem gözyaşları

içinde, saçları dağınık halde odasından çıktı ve kendini annemin ayaklarına atarak şöyle yalvardı: "Şimdi kendimi öldüreceğim ve geri kalan ömrün boyunca vicdanında bir ölüm yaşayacaksın. hayat! lütfen, sana diz çöküp soruyorum - dedi - ben sadece zavallı bir kadını, yalnızım ve sahte bir koca tarafından canavar gibi muamele görüyorum, kimse beni sevmiyor. kız kardeşim, senden onu almamanı rica ediyorum bana merhamet et, beni yalnız bırakmaya hakkın yok, o bir çiçek gibi büyüdü aramızda ve artık minnet yok!"

Dağınık saçları ve çamurdan damlayan yüzüyle, tüm evrene küfrederek yere yumruk attı. Annem kız kardeşinin tehlikeli hale geldiğini, aklını kaçırmaya başladığını anlamıştı, sabırsızdı. Ancak hareket etmedi, acıma duygusuna kapılmıyordu, onun hayallerine karşı sağırdı, uzaklara baktı ve dramın sonunu bekledi. Teyzem annemin kararlı olduğunu anlayınca odasına koştu ve bize son bir veda etmeyi reddetti. Aniden ayrıldık, küfrederek tekrar sokağa döndü, uzaklaşırken taşların arasına karışan küçük siyah bir top haline gelinceye kadar küçüldüğünü gördük. Belki ona sadece çocuklar gibi zalim davranmışım ama annemin eliyle koruyarak evinden uzaklaşırken, gözümün önünden kaybolmak üzere olduğunu görünce tüm kırgınlığımın bir anda sevgiye dönüştüğünü hatırlıyorum. ve ona karşı bir şefkat hissettim (sonradan birkaç ay boyunca sanki ben ölmüşüm gibi sokaklarda ağladığımı öğrendim).

Piazza Bertolami'de taksinin kapıları açıldı. Pencereden kasabanın sonuna kadar gördüğüm herkese el salladım. Bakışlarımdan yavaş yavaş uzaklaşan manzarayı ve kırları yüreğimde bir sızıyla izlediğim yolculukta, denizi görene kadar uzun süre sessiz kaldık. Artık kesinlikle Novara'dan çok uzaktaydım! Zihnimde karşıt düşünceler savaşıyordu ve onları kontrol edemiyordum, sonra annemin geldiğimizi haber vererek beni okşamasiyla uyandım. Sonra, yaşadığım hüznü hayat yüzünden uzun zamandır nefret ettiğim o ülkeyi çok sevdim. Vigliatore istasyonunda büyük bir karışıklık vardı, bizim gibi birçok kişi karton valizleri ve diğer çantalarıyla kuzeye doğru yola çıkıyordu.

Denizden ince bir rüzgar geldi ve dudaklarıma tat veren tuzu hissettim. İlk defa hissettiğim güzel bir duygu. Yarım saat tren bekledik. Benim için yeni bir havaydı. İnsanlar "Profesör söyle bana hangisi önce geldi, tavuk mu yumurta mı?" adlı popüler şarkıyı söylediler. Herkes kıtadaki tatillerden dönüyordu. Messina'ya vardığımızda vapura binen arabaları şaşkınlıkla gördüm. Eylül ortasıydı ve boğazın üzerindeki o masmavi gökyüzünde binlerce kırlangıç daireler çiziyordu. Uçuşlarıyla benim hayalimi süsliyorlardı: sonunda ailemin yanına dönüp yaşamak. O parlak arka planın ortasında Tanrı'yı görmeye çalıştım ve onu göremesem de ona küçük ruhumun derinliklerinden teşekkür ettim. Saatlerce süren beklemenin ardından, Domodossola'ya doğru başka bir tren değişiminin yapılacağı Milano'ya giden trene binmek üzere Roma'dan indik. Bu bir rüyaydı. O trende annem tanıdığı birkaç kişiyi selamladı. Herkes onun nereli olduğunu ve yanındaki kızın kim olduğunu soruyordu. Başka bir kızı olduğunu bilmiyorlardı.

Manzaraları gözlemledim: Merakla Maggiore Gölü'nü ve adaları, ardından dağları gördüm. Kasabanın dağlarla çevrili bir vadide olduğunu bildiğim için oraya varmamıza ne kadar kaldığını sordum. Sabahın geç saatlerinde Domodossola'ya vardık. Gökyüzü griydi, sokaklar da karanlığa boyanmış gibiydi, insanlar yere bakarak kararlı adımlarla yürüyorlardı, kıyafetleri bile koyuydu. Babam, iki yıl önce Sicilya'da gördüğüm küçük kardeşimle birlikte istasyonda bizi bekliyordu. Öpücükler ve sarılmalar. Eve dönerken yakında benim şehrim olacak yeri keşfetmeye çalıştım. Evlerin pencerelerini saydım ama o kadar çoktu ki hesaplamalarımı kaybettim. Çok fazla pencere ve üst üste çok fazla ev vardı. O kadar yüksekti ki gözlerim gökyüzünde kayboldu.

Başımı döndüğümü hissettim. Kafamda binlerce soru sabırsızlıkla gelip gidiyordu. Yolculuk sırasında tek bir kelime bile söyleyemedim. Daha sonra evde sadece fotoğraflardan hatırladığım kız kardeşlerimi görünce bir sürpriz daha yaşadım. Bir diğer sürpriz ise lavabo, musluk ve gaz ocağının bulunduğu mutfaktı (Novara'da evde su yoktu ve odunla yemek pişiriyorduk). Akşam Comare Grazia, kızı Caterina ile birlikte bizi ziyarete

geldi. Komşular bile benimle tanışmak istedi. Ertesi akşam babam beni sinemaya götürdü. Hayatımın son gününe kadar sonsuza kadar hatırlayacağım en güzel akşamlarından biri. Nihayet babamla birlikteydim, önceden onu olmayan bir babayı sever gibi severdim, şimdi ona hayran oldum ve sonunda ilk kez kendimi onun prensesi gibi korunduğumu hissettim. Kısacası bulutların üzerinde yürüyormuşum gibi hissettim, evrenin başka bir noktasına inmiştim.

Dokuzuncu Bölüm - Cennetin Kapısı

Sicilya'dan ayrılmadan önce annem bana kürkçüde iş bulmayı başarmıştı ve iki gün sonra benimle birlikte çalışmaya başladı. Sabah erkenden evden çıktık: Bu haber beni çok heyecanlandırdı.

Girişte beni kocaman bir gülümsemeye karşılayan, elimden tutan hoş ve samimi bir kadın olan Tilde Hanım karşıladı. Tilde bana Milano dilinde "Merhaba bela tusa (kız), gel seni benimle çalışan kızlarla tanıştırayım: Nella ve Teresina. Çok fazla tecrübeleri var, sana nasıl çalışacağını öğretecekler. Eğer varsa. herhangi bir sorun olursa diye ekledi - sormaya utanmayın". Böylece göz açıp kapayıncaya kadar kendimi yeni işimde buldum.

Artık büyüdüğümü hissettim ve Bela Tusa'nın hayatındaki bu değişimin anısına ilk kez regl dönemi geldi. Bu konu hakkında fazla bilgisi yoktu ama Novara'daki yaşlı arkadaşlarından duyduğu hikayelerden insanın bu şekilde genç bir bayana dönüştüğünü anlamıştı. Kadın olmak için bu sinyale ihtiyacı olmadığını anladı: Zaten öğrendiği, bildiği ve sevdiği her şey sayesinde öyleydi. Artık bir tırtıl değildi ve metamorfoz geçirerek kelebeğe

dönüşmüştü. Uzaktan geldi ve birkaç dakika içinde bir dünyadan diğerine geçti. Kendini yalnız buldu ve bundan çok gurur duyuyordu.

Bu arada yeni işe alışmaya başladım. O zamanlar paltolara takmak için kürk yakalar kullanılıyordu. Deriler süngerle ıslatıldı ve son olarak her taraftan çekilerek ahşap bir tahtaya çivilendi. Sicilya'daki laboratuvarında kıyafetlerimin altına koymak için kabloları ezdiğim zamanı hatırladım. Burada da parmaklara çekiç darbeleri geliyordu. Biraz güneş olsa sokaktaki bahçede kurutulurdu, bu yüzden kıymetli İran kuzusu, tilki, vizon ve sıçan misk derileri için nöbetçilik yapmak zorunda kaldım. Onlarla ilgilenirken arabaları ve yoldan geçen insanları izlemek hoşuma gidiyordu. Hatta arabaların egzoz dumanlarını bile içime çektim ve temiz havada büyüyen küçük bir kız için çok yeni ve sarhoş edici olan o şehir kokusunu içime çekmeye çalıştım. Şehir gözümün önünden geçti ve zamanın nasıl geçtiğini bile unuttum. Babam bana orada günün saatlere bölündüğünü, oysa Castrangia'da yaşadığımda sadece güneşin doğuşunu ve batışını bildiğimi anlattı. Bazen ben derilerle ilgilenirken üst kattan yaşlı bir bayan gelip bana eşlik ediyordu. Kesin Piyemonte dilinde konuştu ve hiçbir şey anlamadım: "Ne kadar güzel bir şaka, da ndua ti vegnat (nereden geliyorsun)? Cuma ti se ciamat (adın ne)?" Değişiyorum. "Ti mi capisat mia (anlamıyor musun)?" Deriler kurduğunda Bayan Tilde, sipariş veren terziler için boyun şeklini kesti.

Yavaş yavaş frisellina dolguyu, etrafındaki halkayı ve ardından astarı yerleştirmeyi öğrendim. Yeteneklerim nedeniyle haftalık harçlık almaya başladım ve kısa sürede emekli maaşı almaya hak kazandım. Kendimi daha yaşlı hissettim. Laboratuvarında bir radyo vardı: Şarkıları dinlemekten keyif alıyordum. O zamanlar buzdolapları yaygın değildi ama genç hanımın, kasabanın sokaklarından arabasıyla geçen bir beyefendinin sağladığı buz bloklarıyla doldurduğu bir buz kutusu vardı. Bu kadar tatlı su içmek benim için yeniydi. Ucuz bir odun sobası evi ısıtıyordu. Telefonu yoktu ama müşterilerini aramak istediğinde beni, birkaç işçinin çalıştığı bir inşaat

şirketinin sahibi olan teyzesine gönderdi. Bunların arasında tesadüfen ilk defa gördüm... Ama bu da başka bir hikaye, zamanım ve isteğim olursa daha sonra anlatacağım.

Evde güzelce yedim, akşam taş çatılı, güzel pencereli dükkanlarla şehir merkezini gezmeye çıktık. Cumartesi günleri öğle saatlerinde işten çıktığımda annemle birlikte merkezin büyük bir bölümünü kaplayan pazara giderdik. Bana palto yapmak için kumaş aldık. Damalıydı. Noel'de Midnight Mass'ta eşyalarımı çalarak açılışını yaptım. Kısacası mutlu bir hayat.

Karnaval geldi. Galletti tiyatrosunda düzenlenen yılbaşı partisine yakınlarımızdan bir aileyle katıldık. Fosforlu ışıkların oyunları arasında maskeli baloları görmek rüya gibiydi.

Ertesi cumartesi uyandığımda bir şeyler ters gidiyordu. Annem bana San Pellegrino magnezisini vermediği için ağlıyordum. Martigny'den bir kuzeni geldi. Bizimle öğle yemeği yedi. Öğleden sonra kendimi bir tuhaf hissettim, mutluluğum sona eriyor gibiydi. Babam kuzenine trene kadar eşlik etti, sonra akşam yemeği yedik.

O akşam yürüyüşe çıkmadık. Babam anneme "Bardaki arkadaşlarımı ziyaret edeceğim" dedi. Akşam saat 22.00 civarında, göğsündeki güçlü bir sızıyla taşlaşmış, solgun bir yüzle inleyerek ve nefes nefese eve döndü. "Teresa, bana biraz papatya yap." Babam yatakta nefes nefese kalırken ben teyzemle birlikte 50 metre ötedeki doktoru çağırmak için koştum. Hemen geldi ama bu arada babam yaşamaktan vazgeçmişti. Daha sonra aortun patladığını öğrendik. Zaten yapacak bir şey de olmazdı, baba cennetin kapısından girip cennete uçtu. Tarih 17 Şubat 1951'di. Bütün gece gözlerim babamın çaresiz bedenine takılıp kaldı. Başım dönüyordu, migren ve baş dönmesi karışımı, neredeyse beni, haksız bir ölümün tanıkları oldukları için tüm nesnelere nefret dolu hale geldiği o odadan uzaklaştırıyordu. Babamı ve Domodossola'da beni bekleyen acımasız kaderi düşünmekten hiç vazgeçmedim, artık ağlamaktan kurumuş gözlerimden yaşlar çıkmıyordu.

Ayrılırken Messina Boğazı'nın göz kamaştırıcı ışığında hayal ettiğim o Tanrı nereye saklanmıştı? Bizi neden terk etmişti? Neden beni bu kadar aldatmıştı? Neden şimdi babamı bulduğuma göre sonsuza kadar benden alındı? Bu trajedinin amacı neydi? Artık Domodossola'daki Tanrı farklı, uzak, anlaşılması zor görüldüğüne göre, karanlıktan yapılmış, anlaşılması zor ve hissedilmez, acı bir Tanrı gibi görünüyordu; artık tekrar güvenmeli miyim yoksa geri kalan günlerimde görmezden mi gelmeliyim bilemediğim bir Tanrı. Geceler boyu sessiz kaldım, karanlıkta gözlerimle nöbet tuttum, neredeyse günün gelişiyle her şeyin eskisi gibi olacağını umuyordum. Ailemin uçurumun kenarında olduğu o ıstıraplı günlerde, cennetin küçük kızlara göre bir yer olmadığını anladım.

O gecelerden birinde, sabahın erken saatlerinde çöktüm ve ıstıraplı bir uykunun ardından tatlı bir rüyaya daldım: Kendimi gölün üzerinde buldum, sonra babam, gözleri ve yüzü göksel bir ışığa dalmış olarak karşıma çıktı. Artık yüzü artık acı çekmiyordu ve yeniden güzeldi. Bana tatlı bir şekilde gülümsedi, elimi tuttu, sarıldı ve benimle konuşmaya başladı. "Çocuğum, dedi, şimdi sana söylemek istediğim şey aşkımdır, senin için istediğim her şey. Koşullar birbirimizi tanımadığımız anlamına geliyor. Büyüdüğünü göremediğim için pişmanım..." .

Bazen o rüyayı ve son yolculuğumu düşünüyorum, Rabbimin beni ne zaman arayacağını düşünüyorum, cennetin kapısından geçtiğimde babamın beni götürdüğü akşamki gibi giyinmiş olarak beni bekleyeceğini hayal etmek hoşuma gidiyor. sinema: onunla birbirimize anlatacak çok şeyimiz var, o soğuk Şubat gecesinde kesintiye uğrayan sohbeti sonsuza dek sürdürmemiz gerekiyor. Son yolculuğuma başlamanın en iyi yolu bu sanırım.

Anne, dört çocukla çaresiz kaldı ve baba basit bir ayakkabı tamircisi olduğundan emekli maaşı alamıyordu. Dünyanın tüm soğuğu ve tüm acısı zavallı göçmen ailemizin üzerine çökmüştü.

Toprağımızdan, hayattan çok uzakta, çöl rüzgârının sürüklediği kum taneleriydik.

Annem kendini ve tüm ruhunu kaybetmişti. Boş bir kabuk haline gelmişti. Vücudu bir tahta parçası gibi kasılmıştı, kilo vermekten hiç vazgeçmiyordu ve kaybolan bakışları, solgun ve ifadesiz bir yüzle dakikalarca uzak bir noktaya, babasının mezarına sabitlenmişti. Unutmanın imkânsızlığının ele geçirdiği bir hayalet gibiydi. Düşeceği ve çıkış yolu olmayan bir çaresizliğe düşeceği anı hissettim. Onu sarsmaya çalıştım, onunla konuşarak onu neşelendirmeye çalıştım. İnanılmaz bir şekilde roller tamamen tersine dönmüştü: Annesini teselli eden, onu kocasız bir hayata hazırlamak ve unutmasına yardımcı olmak için hikayeler anlatan kızdı. En büyük kız olan ben henüz 15 yaşına girmemiştim.

Akşam yemeğinden sonra birkaç sent daha kazanmak için kürkçüde çalışmaya geri döndüm. Umut ateşini canlı tutmaya çalışan bendim. Ama sonunda annem, bilmiyorum, belki de çaresizliğin gücüyle, bir çığlıktan diğerine, bütün dünyayı omuzlarına aldı ve yavaş yavaş terziliğe, birkaç etek ve sabahlık dikmeye geri döndü.

Onuncu Bölüm - Güzel Tusa

Aynı yılın mayıs ayında küçük kardeşim kızamık hastalığına yakalandı ve ben de çocukken yakalanmadığım için kızamık hastalığına yakalandım. Yatağımdayken annemin kapıyı açtığını duydum. Birisi kapı zilini çalmıştı. Sonra zizi ve Michelillo'nun seslerini duydum. Endişeliydim: Daha önce beni ailemi görmeye Domodossola'ya götürmemişlerdi ve şimdi ortaya çıkmışlardı. Yaklaşık bir hafta kaldılar, sonra biraz hayal kırıklığına uğradılar çünkü benim de kendileriyle birlikte Sicilya'ya döneceğimi umuyorlardı. Kasım ayında siyah çerçeveli bir mektup geldi. Anne paniğe kapıldı ve kapıyı açtığında eli titriyordu. Onun ağladığını gördüm: zizi büyükbaba Turi'nin öldüğünü duyurdu. Onu 8 Kasım'da Bordonaro kırsalında ölü buldular. 87 yaşındaydı. Ertesi yıl, tesadüfen yapılan araştırmalar, mezardan çıkarma sırasında bulunan boğazdaki bir mendille boğulma nedeniyle ölüm sebebinin ortaya çıkmasıyla daha da büyük bir hayal kırıklığı daha yaşandı. Suç, bir kadının kırsaldaki komşusu olan kardeşiyle birlikte 11 bin liralık emekli maaşını çalmak amacıyla işlendi. Daha sonra 24 yıl hapis yattı ve suç ortaklığı nedeniyle 12 yıl hapis yattı.

Üzölmeye devam ettim. Az parayla 5 kişiyle geinemezdik. Bayan Tilde bana iş bulma bürosuna kaydolabilmem için sahte işten çıkarma yapmamı önerdi. Sık sık iş var mı diye kontrol etmeye gidiyordum ama pek umut yoktu. 53 Nisan'ında bir fabrikada bazı kızları işe aldıklarını öğrendim. İhtiyaçları yoktu, babalarının zaten işi vardı. Ben de protesto etmek için ofise gittim: Benim diğerlerinden daha fazla çalışmam gerekiyordu. Mayıs ayında nihayet elastik bantlar, ayakkabı bağları, şeritler ve elektrik telleri için borular üreten bir fabrikaya girdim. 6-13 ve 13-21 haftalık vardiyalarla sıkı alışma. Arada ben de maaşımı artırmak ve anneme yardım etmek için kürküye gidiyordum.

Ağustos geldi. Tatillerde Comare Grazia yaşlı annesini ziyaret etmek için Sicilya'ya gitmek zorunda kaldı. Ben de kızım Caterina'yla birlikte ayrılmaya karar verdim. Trenle Milano'ya, ardından da gece vardığımız Roma'ya doğru yola çıktık. Sicilya'ya giden tren için birkaç saat beklemek zorunda kaldık.

İstasyonda bazı köylü dostlarımızı bulduk; aralarında Novara'dan bir cüce aktör, Salvatore Furnari ve adını hatırlamadığım bir asker vardı. Bayan Grazia bir bankta dinlenirken, Caterina ve ben yürüyüşe davet edildik. Mottarello yemeye bizi Piazza Esedra'ya götürdüler. Sanki yeniden hayata dönmeye başlıyordum.

Zaten kalabalık olan tren geldiğinde Bayan Grazia iki çantayla aceleyle binmeye başladı. Tren tamamen durmamıştı ve rayların üzerine düştü. Caterina, ben ve tüm kalabalık, onu morluklarla dolu ama mucizevi bir şekilde canlı olarak çıkarırken Ebedi Baba'ya haykırdık. Hastaneye

götürülmeyi reddetti. Bir saat sonra tren hareket etti. Öğleden önce Terme Vigliatore istasyonuna vardık ve bizi zizi ve Micherillo'nun konukları Novara Sicilia'ya götürecek otobüse bindik.

Bizi onur konuğu olarak ağırladılar. O gece üçümüz de yataktaydık, Caterina ve ben gözümüzü bile kırpmadık. Bayan Grazia acıyla doluydu. Aynı gece bir sürpriz oldu: Bazı genç adamlar bize gitar ve kemanla serenat yaptılar ama Micherillo Amca sinirlendi ve onları kaçırmaya zorladı.

Caterina'nın annesi neredeyse tüm zamanını yatakta geçiriyordu. Yaşlı annesini ziyaret etmek için on günde yalnızca iki kez dışarı çıktı. Öğleden sonra sınıf arkadaşlarımı ve laboratuvardaki arkadaşlarımı ziyarete gittim. Bir gün bana sarılmaya gelen bir okul arkadaşımı da gördüm. Elinde bir bisiklet tutuyordu ve ben de ondan beni gezmeye götürmesini istedim. O zamanlar Novara hiç bisiklete binen bir kız görmemişti. Zizi bunu öğrenir öğrenmez beni azarladı: "Baykuş olmuştun, böyle şeyleri asla hayal edemezdim."

Domodossola'ya döndüğünde Bayan Grazia iyileşmeye çabalıyordu. Düşüşten sonra artroz ağrısı başladı. Ancak ailesiyle birlikte benim de davet edildiğim bir partiye gittiğinde cesaretlendi.

Fabrikada ve kürkçüde çalışmaya geri döndüm ama yeni deneyimlere ihtiyacım vardı. Bir gün San Gervasio ve Protasio mahallelerini ziyaret ederken Don Giuseppe Benetti bana bazı sorular sormak için yanıma geldi. Bütün üzüntülerimi ona anlattım. Beni cesaretlendirdi ve şöyle dedi: "Pazar öğleden sonra hitabete gelin. Orada sizi kızlarla tanıştıracak ve birçok güzel tavsiye verecek olan Katolik Hareketi'nin başkanı Signorina Germana'yı bulacaksınız." Hemen kendimi rahat buldum: biraz utangaçlıkla arkadaş edinmeye başladım. Konuşmayı bilememekten korkuyordum ama Allah'ın yardımıyla ilk zorlukları aştım. Derneğin kurucusu Armida Barelli'ye hayranlıkla bakan gazetesini isteyerek okudum: Onun sayesinde hayatım düzeldi. Fabrika vardiyası izin verdiğiğinde saat 7'de sabah ayinine gittim ve

burada ruhani direktörüm olarak gördüğüm Don Benetti ile tanıştım. Pazar günü kilisenin önündeki güzel basın standında bir saat geçirmeyi teklif ettim. Daha sonra beni ACLI konseyine katılmaya davet ettiler. Tüm bu taahhütlerle kendimi önemli ve başarılı hissettim.

Fabrikadaki meslektaşlarım beni bağınaz olarak görüyorlardı ama ben rahatsız olmuyordum, hatta onlar için dua ediyordum ve vardiyaya başlamadan önce soyunma odalarında kaba bir şekilde konuştuklarında onları geri çağırıyordum.

On Birinci Bölüm - Porselen Yüz

Bir yaz Pazar günü Alman Katolik Hareketi'nin başkanı dağlara bir gezi düzenledi. Geriye kalan az parayla yolculuk masraflarını karşılayabildim. Otobüsle Goglio'ya, ardından teleferikle Alpe Devero'ya ve ardından yürüyerek Crampiolo'ya vardık. Çiçeklerle kaplı dağların güzelliğini düşündüm: orman gülleri, düğünçiçekleri, yabani orkideler. Ziyafet için yaban mersini. Taş çatılı, ahşap pencereci, pencere pervazlarından parlak kırmızı ve pembe sardunyalar sarkan kulübeler. Germana'ya yolun nerede bittiğini sordum. "Yorgun olduğumuzda paketli bir öğle yemeği için dururuz." Saat 13.00 sıralarında bir kayadan vadiye doğru akan berrak suyu içmek için durduk. Yemek yiyip dua edip şarkı söyledikten sonra dönüş yolculuğuna çıkıyoruz. Sevinçten titriyordum: Hiç bu kadar güzel bir gün geçirmemiştim. Evde anneme her şeyi anlattım ve gülümsediğini gördüm.

Ara sıra Novara Sicilia'dan bir arkadaşımın posta alıyorum: buluşabilmemiz için ona Domodossola'da bir iş bulmasını istedi. Kafam çok karıştı ama birisinin bana aşık olması beni mutlu ediyordu. Domodossola'dan da bir çocuk vardı ama onu sevmiyordum: sabahları bir shot grappa içiyordu ve yanakları her zaman kırmızıydı.

Sabah meditasyonları bana manastırın yolunu gösterdi ama aynı zamanda çocukları ve bir aile kurma fikrini de seviyordum. Kendimi Tanrı'nın iradesine emanet ettim. Pazar öğleden sonralarını arkadaşlarımla haftalık İlmihal ibadetlerini planlayarak hitabette geçirdim. Bazı pazar günleri komşu

kasabalardaki vaazlara giderdik. Otobüs yolculuğu beni rahatsız etti ama cesaret bazı küçük acıların üstesinden geldi.

1 Mayıs 1954'te ACLI ve hitabet bir gezi düzenledi: sabah Madonna di Oropa Tapınağı'na hac ziyareti ve öğleden sonra Biella'daki Muhterem Papaz'ın düzenlediği miting. Bir arkadaşım ve onun erkek arkadaşı Pierino ile birlikte ilk kaydolanlardan biriydim. Gençlerle dolu 2 otobüs kaldı. Aralarında daha önce bir yerlerde gördüğüm utangaç sarışın bir çocuk vardı. Oydu: Kürkçünün müşterilerini aramak için gittiğim inşaat şirketinin çalışanı. Pierino onu benimle tanıştırdı: O onun kuzenydi. Gün içerisinde bakışlarını üzerimden hiç ayırmadı. Eve geldiğimde durumu anneme anlattım. Ertesi akşam onu birinci kattaki odanın küçük balkonunun altında gördüm. "Anne, anne, gelin ve görün: Biella'da tanıştığım çocuk var". Ve yarım bir gülümsemeye: "Sana kur yaptığı çok açık." Ertesi akşam bir komşuyla dışarı çıkarken onu karşımda buldum. Utanarak bizimle gelip gelemeyeceğini sordu. Biraz tereddüt ederek kabul ettim. Şunun ve bunun hakkında sohbet ederek buzları kırdık. Fabrikadaki öğleden sonra vardiyası bittiğinde bana evime kadar eşlik etti. Bir akşam onu çok iyi karşılayan annesiyle tanıştırmak için yanına götürdüm. Boş zamanlarında hitabete katıldı. Daha sonra erkekler ve kızlar ayrıldı, ancak toplantının sonunda buluşabildiler. ACLI toplantılarına da katıldık.

Annem birbirini seven iki çocuğun tek başına yola çıkamadığı Sicilya'dan gelmesine rağmen bize güvendi ve huzurlu bir yolculuğa başladık. Giuse bana babamla tanıştığını söyledi: biraz para kazanmak için, çünkü 4 çocuk vardı ve sadece baba çalışıyordu, çocukken evinden birkaç adım ötedeki kışlanın finansörlerinin bazı ayak işlerini yapıyordu. Bazen ayakkabılarını tamir için babama getirirdi. Zevkle dinledim.

Bana başka bir şey daha söyledi: 16 Eylül 1950'de Domodossola'ya ulaşmak için Roma'dan geçtiğimde sanal olarak tanıştık. Giuse, benim hâlâ ona verdiğim adla Kutsal Yıl için bisikletle gelmişti. Macera dolu bir yolculuk: Dağ çizmeleriyle hızla pedal çeviren vadiden gelen bir rahiple birlikte

Domodossola'dan ayrıldı. Onu takip etmek neredeyse imkansızdı. Salata almak için bir sebze bahçesi görünce durdu. Yolculuğun yarısında Giuse yalnız kaldı. Yolda, satmak için hurda dolu eski bir bisiklet taşıyan bir sokak satıcısı buldu. Roma'ya kadar birbirlerine arkadaşlık ettiler.

Ağustos geldi. Fabrika tatil nedeniyle kapanıyordu ve ben de Mergozzo Gölü tepelerinde iyileşmekte olan kız kardeşim Rosa'yı ziyaret etmeye karar verdim. Evi yöneten rahibelerden birkaç gün kalmalarını istedim. Az önce bu fikirden Giuse'ye bahsetmişim. Evde tatile çıkan başka kızlar da vardı. Bunların arasında bir rahibenin güzellik uzmanı yeğeni de var. Ayinin 15'i olan Hz. Meryem'in Göğe Kabulü bayramı sabahı, ayin sonrası bizi pratik yapmak için odasına çağırdı. Yüzlerimizi çeşit çeşit kremler, rimeller ve rujlarla doldurdu: Balmumu heykellere benziyorduk. Öğle yemeğinde rahibe teyzesi yeğenini geri çağırdı: Bize böyle davranmasının hiçbir anlamı yoktu.

Öğleden sonra pencereden göle bakarken Giuse'nin ortaya çıktığını gördüm. O porselen suratla görülmek istemiyordum. Beni kapıda görünce neredeyse tanıyamadı. Bunun bir deney olduğunu ve diğer kızların da dönüştüğünü açıklayarak özür diledim. Öğleden sonra evin bahçesinde yürüyüş yaptık. Akşama doğru beni selamladı: "Yakında Domodossola'da görüşürüz, ama yüzün eskisi kadar temiz ve taze."

On ikinci bölüm - Violette

İki haftalık tatil bittikten sonra saat 13:00'ten 21:00'e kadar vardiyayla fabrikada çalışmaya geri döndüm. Makinelerin millerine bobinleri takarken Giuse'yi düşündüm ama aynı zamanda aklıma da gelmedi. onu görmek için büyük bir istek duyuyorsun. Saat 21.00'de siren çaldı ve kalbim hızla atmaya başladı. Dosyayı damgaladıktan sonra kapının çıkışında yarı karanlıkta bir bisiklet gördüm. Gerçekten oydu: bana doğru geldi, utanarak yüzüme baktı ve şöyle dedi: "Seni o kadar basit seviyorum ki". Beni bisikletin borusuna oturttu ve eve götürdü. Basit bir iyi geceler selamı verdik. Bu neredeyse her gün oluyordu. Pazar öğleden sonraları yakın köylerde birkaç bisiklet turuna çıktık. Bir gün beni babam, annem, iki kız kardeşim ve bir erkek kardeşimle tanıştırmak için evine götürdü. Yavaş yavaş beni amcaları ve kuzenleriyle de arkadaş olarak tanıştırdı.

Annem bizi balkondan görünce eve çağırdı. O çocuğa bu kadar düşkünken ben çok kararsızdım. 8 Aralık'ta, Lekesiz Doğum gününde, benim isim günümde, kapı zili çaldı. Bana bir buket kırmızı karanfil uzatan çiçekçiydi. "Anne, Giuse bana en iyi dileklerini gönderdi!". Notu açtığımda ne büyük bir hayal kırıklığı yaşadım: Gelen o değildi, tesadüfen tanıştığım 14 yaşında bir çocuktü. İmzada "Seni seviyorum" yazıyordu. Belki benim onun yaşında olduğumu düşünüyordu.

Noel arifesinde Giuse, ikolatalarla dolu büyük, renkli bir vazo ve bir tebrik kartıyla ortaya ıktı. Kendisine teŖekkr ettim ve birlikte gece yarısı ayinine gittik. Eve dndgmde bana Ŗunu söyledi: "Yarın ailemle birlikte akrabalarım la gle yemeği yemem gerekiyor. Noel'in ertesinde tekrar grŖrz." Ayın 26'sı sabahı anneme "Artık o çocukla çıkmıyorum, vazoyu ona geri veriyorum, taahhüt istemiyorum" dedim. O da sert bir bakıŖla: "Sen delisin, çikolataları yemeseydin bunu yapabilirdin."

Sonraki günlerde Giuse her zamanki gibi beni iŖten almaya geldi. Yolun geri kalanında yaya olarak ya da bisikletin tüpü üzerinde onunla neredeyse hiç konuŖmuyordum. 1955 yılının yılbaŖı gününde ayine gittim. O da oradaydı ve sonunda bana eve kadar eŖlik etti. Kapıda bana "Bana bu kadar acı çektirecek ne dŖndgn grenebilir miyim?" deyince gözünden bir damla yaŖ aktı. O saman devenin sırtını kırdı ve ben de ona gülümsedim. Bana bir pck verdi ve Ŗyle dedi: "Bu gleden sonra seni Mount Calvario'daki ikindi namazına gitmek için alacağım. AkŖam namazından sonra ACLI kulübünde bir film gösterilecek." Kabul ettim ve vedalaŖtık. Bunu evde bildirdim ve annem mutlu bir Ŗekilde Ŗyle dedi: "Bir daha böyle iyi bir ocuk bulamazsınız."

gleden sonra saat 2'de Via Crucis'teki Ŗapellerin bulunduğu katır yolu boyunca Calvary'ye doğru yola çıktık. Sığınağa vardığımızda ikindi namazı kıldık ve dua ettikten sonra kulübe gittik. Filmin adını hatırlamıyorum ama çok sıkıcıydı, bu yüzden Ŗehre geri dönüp Catena sinemasına gitmeyi nerdim, orada "Violette" adlı daha iyi bir filmin keyfini çıkarmayı baŖardık.

Nisan ayında Vigezzo vadisi ve Centovalli boyunca trenle seyahat ederek ailesiyle birlikte Locarno'daki iek festivaline gittik. Beni "kız arkadaŖ" olarak tanıtan Giuse'nin vaftiz babasıyla tanıştık. Ellerini cebine soktu ve cüzdanından 10 İsviçre Frangı ıkarıp Giuse'ye verdi ve "Aferin, ne zaman evleniyorsun?" dedi. Birbirimize baktık, bu konuda hiç konuŖmamıŖtık.

İlerleyen günlerde evlilik fikri üzerinde düşünmeye başladık. Hatta bunu evde de konuşmuştuk. Annem mutluymuştu ama aynı zamanda çok az maddi olanak vardı. Yavaş yavaş birkaç çarşaf ve iç çamaşırı aldık. Özel bir ihtiyacımız yoktu. Küçük, mütevazı bir daire aramaya gittik. Onu antik Motta semtinde bulduk ve bu nedenle düğün gününü 19 Eylül Pazartesi olarak belirledik. Gelinliğin dantellerini almak için annemle birlikte Panzarasa kumaşçıya gittik ve bunu bana her zaman sevgiyle yapacağıma söz veren kürkçü Tilde Hanım'a götürdüm.

Ben henüz reşit olmadığım için belediyede annem evlilik yasağını imzalamak zorunda kaldı. Giuse'nin ailesi de mutluymuştu. Cemaatte Monsenyör Pellanda bize güzel cesaret verici sözler söyledi: "Hayatın bize ayırdığı sevinç ve üzüntülerle yüzleşmek için her zaman büyük bir inançla alçakgönüllü kalın. Nef boyunca kırmızı koşucuyu bulmanıza izin vereceğim".

Her zamanki gibi iyiliklerin ulaştırılacağı akraba ve dostların listesini hazırlamak zorundaydık. Çok az misafir. Giuse'nin annesi "Aile başına iki tane" dedi. Yavaş yavaş 35 kişiye ulaştık. Tanıklar seçildi: Giuse'nin amcası Carmelo ve benim için toplantımızın mimarı Pierino. Düğünden bir hafta önce Don Giuseppe Briacca'nın başkanlığını yaptığı erkekler topluluğu bizim için bir parti hazırladı. Usta Furiga tahtaya bir tebrik resmi çizdi ve arkadaş listesinin bulunduğu bir parşömen oluşturdu. Ayrıca hamur işleri ve içeceklerle dolu bir masa da vardı. Hitabette hiç böyle bir parti olmamıştı. Aziz Gervasio ve Protasio'nun kolej kilisesi yenileniyordu ve kaldırım moloz ve taşlarla doluydu, ancak bazı istekli kadınlar Giuseppe ve Concetta'nın onuruna burayı temizlemek için ellerinden geleni yaptılar.

16 Eylül'de Zizi ve Micherillo geldiler, Concettina evleneceği için taşındılar ve artık orada olmayan babasının yerini alarak sunağa kadar ona eşlik etmek zorunda kaldılar.

Bu arada bazı küçük hediyeler de geldi: bir cezve, bir kahve değirmeni, rosolio bardakları, iyilik gören akraba ve arkadaşlardan tabak ve çatal bıçak takımları, Pierino ve amcalarından bir mutfak takımı. Kadın Katolik Hareketi bize Kutsal Aile'nin başucu tablosunu, asistan Don Benetti'yi ise gümüş süslemeli harika bir yeşil çiçek vazosu hediye etti.

Önceki gece uzun sürdü. Üç küçük çocuğuyla ve çok az kaynakla kalan annemi düşündüm. Kendi kendime, "İnancın çok az, hitabet okulu sana hayatta her zaman İlahi Takdir'in olduğunu öğretmedi mi?" dedim. Ayın 19'u Pazartesi günü yedide kalktım. Bayan Tilde dantel elbiseyle geldi. Beni giydirdi ve Milano'dan aldığım duvağı düzeltti. Sabah 9'da beni kiliseye götürmek için taksi geldi. Kafam karıştı, beni izleyen bir insan denizi buldum. Giuse çoktan sunaktaydı, elinde bir buket portakal çiçeğiyle, kız kardeşi Rosa'yla birlikte beni bekliyordu çünkü anne Olimpia ilk çocuğunun evlenmesine çok heyecanlıydı. Kırmızı koşucuda Micherillo Amca'nın eşliğinde ona katıldım.

Kitle başladı. Monsenyör Pellanda da duygusaldı. Cesaret verici bir vaazı, yüzüklerin kutsanmasını, ömür boyu sadakat vaadini ve törenin sonunda atılan imzaları hatırlıyorum. Çıkarken Pierino'nun o sıralar teyzem olan annesi, Katolik Hareketi kadınlarının rozetini göğsüme koydu.

On üçüncü bölüm - Yeni hayat

Kilisedeki kutlama bittikten sonra Via Castellazzo'daki Grandazzi barda ikramlar devam etti. Konuklarla bir öpücük ve bir diğeri arasında pizza ve hamur işlerinden oluşan bir aperatif yedik. Annemle birlikte bavulu almaya giden ve ardından balayı için 12.15 trenine yetişmek üzere istasyona koşan kayınvalideler Olimpia ve Armando'ya özel bir selamlama ve öpücük.

Annem gözlerinden yaşlar dökerek ağlıyordu. Kompartımana girdik. Giuse ve ben son vedalarımızı söylemek için pencereden dışarı eğilirken istasyon şefi düdükle ayrılacağını duyurdu. Hayatımızın macerası başladı.

Floransa'ya vardığımızda kürkçü Bayan Tilde'nin gösterdiği otele doğru yola çıktık. Lüks girişte bizi müzik karşıladı, ardından kahya bizi üçüncü kattaki odaya götürdü. Bizim için her şey yeniydi, çift kişilik yatakta uyumak bile.

Şehri gezdiğimiz ilk gün, ikinci gün tüm Floransa'yı hayranlıkla izleyebileceğiniz Piazzale Michelangelo'ya gittik. Birkaç fotoğraf çektik: Giuse'nin kamerası bir film rulosuyla sekiz siyah beyaz fotoğraf çekebiliyordu.

Üçüncü gün Roma'ya hareket. Fedakarlıklarla biriktirilen paranın yeterli olması gerektiğinden otel daha mütevazıydı. Giuse'nin Kutsal Yılda gördüğü dört bazilikayı ve Trevi çeşmesini ziyaret etmek için birkaç gün durduk. Ayrıca Signora Grazia'nın trenin altında kaldığı ünlü 53 gecesindeki Esedra çeşmesine de döndük.

Sicilya'ya gitme zamanı geldi. Uzun bir yolculuğun ardından tren Calabria'ya ulaştı ve sonunda Villa San Giovanni'den Sicilya görülebildi. Giuse o anların tadını çıkardı: Tren feribota yükleniyor, Madonnina Messina limanının girişinde yüksekteydi.

Annenin erkek kardeşi Carmelo Amca, eşi Gaetana ve kızları Rosetta ve Antonietta istasyonda bizi bekliyorlardı.

Bizi iki prens gibi karşıladılar. Messina'yı ziyaret etmek için iki gün kaldık: Çocukluğumda gördüğüm katedral saati, Madonna di Montalto ve diğer çok güzel meydanlar.

O evde tek bir kusur vardı: Akşam yemeği vakti amcalar ve kuzenler giyinip sofraya oturmak yerine "Deniz kenarında yürüyüşe çıkalım" diyorlardı. Giuse ve ben acıktığımızı hissederek istifa ederek dışarı çıktık. Akşam 23.00 civarında eve döndük ve teyze yemek pişirmeye başladı. Bir gece kabuklarındaki salyangozları sosun içine koymuş ama önemli olan alışkanlıklar değil, sevgidir.

Üçüncü gün gözyaşlarıyla bize trene kadar eşlik ettiler. Micherillo Amca Novara'ya ulaşmak için taksi şoförüyle birlikte Terme Vigliatore istasyonundaydı. Zizi, Maricchia Teyze ve Peppina Teyze köyde bizi bekliyorlardı. Gerçekten Domodossola'nın prensleri geliyormuş gibi görünüyordu.

Ertesi gün babaannem Concetta'yı ve babamın amcalarını, kız kardeşlerini ve erkek kardeşlerini ziyaret etmek için Badiavecchia'ya gittik. Büyükannemin tütün dükkanının bulunduğu küçük meydanda beni çocukluğumdan tanıyan birçok köy sakini toplanmış ve diğer insanlara sesleniyorlardı: "Concettina kocasıyla birlikte geldi!"

Öpücükler, sarılmalar, kırmızı yüzler. Bana bir rüya gibi geldi. Ülkeyi terk ettiğimden bu yana tam beş yıl geçmişti.

İki gün sonra taksi şoförü "Cauzi i Lupu" bize Taormina'ya kadar eşlik etti. Öğle vakti bizi beyaz eldivenlerle servis yapılan restorana götürdü. Giuse ve ben birbirimize baktık ve "Yeterince paramız olacak mı?" dedik. Sağanak yağış altında Taormina'yı ve ardından Castelmola'yı gezdikten sonra akşama doğru yorgun ama memnun bir şekilde Novara'ya döndük.

Ertesi gün Domodossola'ya dönme zamanı çoktan gelmişti. Yeni bir hayatın taahhütleri bizi bekliyordu.

On dördüncü bölüm - İlk yuvalarımız

Her ne kadar '50 ve '53'te Domodossola yolculuğuna çıkmış olsam da sanki ilk kez yola çıkmış gibiydim: Bir çift olarak yeni bir hayata doğru ilerliyordum.

Trene binip feribota binmeyi bitirdikten sonra, limanın Meryem Ana'sını ve yavaş yavaş uzaklaşan Sicilya'yı görmek için terasa çıktık.

Gözyaşları içinde tahta banklara oturarak arabaya döndük. O zamanlar ranza yoktu.

Gece olduğunda boyunlarımız sarkarak uyumaya başladık. Arada sırada kalkıp pencereden dışarı bakıyorduk. Önemli istasyonlarda istasyon şefi şehrin adını yüksek sesle anons ediyordu. Napoli'de kaldırımlarda pizza satan "guaglioni"ler vardı. Sinsice önce yolculardan parayı aldılar, sonra tren hareket etti ve onlara para ve pizza kaldı.

Yavaş yavaş Milano'ya yaklaştık. Domodossola treninde 5 yıl önce ilk kez yaşadığım duyguyu yeniden hissettim: Maggiore Gölü, Ossola dağları, taş çatılar. Bu sefer kocam Giuse ile birlikte. Öğlen vakti varış noktamıza ulaştık.

Giuse Armando'nun annesi ve babası bizi bekliyorlardı. Bu bir kutlamaydı: Keşke çanları çalabilselerdi.

Anne Olimpia ile hızlı bir öğle yemeği ve ardından Motta bölgesindeki yeni çocuk yuvamızda dinlenmek. Ertesi gün fabrikadaki işime devam ettim ve Giuse şantiyeye döndü.

Destek eksikliğim nedeniyle düşüncelerim anneme gitti, ancak ruhani direktörüm Don Benetti beni dua etmeye teşvik ederek birçok insanın onu sevdiğine dair güvence verdi. Bazen Giuse ve ben öğle yemeği için onun evine giderdik ve o da bundan hoşlanırdı. Bu arada kız kardeşlerimden biri aileye yeni bir destek sağlayacak bir iş bulmuştu.

Kısa bir süre sonra anneme, anneme Olimpia'ya ve babam Armando'ya temmuz ayında büyükanne ve büyükbaba olacaklarını duyurduk.

Hamilelik rahatsızlığı hissetmeye başlamıştım ama iş beni çağırıyordu. O zaman işçiler şimdiki gibi korunmuyordu. Giuse, açık hava inşaat sahasında olduğundan daha iyi bir iş bulmayı başardı: fıçı tıkaçları, yün çilelerini çözmek için kullanılan aletler ve ayrıca "paungi" (ahşap topaçlar) gibi ahşap ürünler üreten küçük bir fabrika. Beşinci ayda doğacak bebeğe bebek arabası bulmak için mağazaları gezmeye başladık. Genişlik her zaman giriş kapısından büyüktü ve taşınmaya karar vermek zorunda kaldık.

O zamanlar ajans yoktu, oraya buraya gidip sorardınız. Providence bize Via Scapaccino'daki bir evin ikinci katında, kürkçü atölyesinin hemen yakınında bir daire bulmamızı sağladı.

Kısa sürede taşınmayı organize ettik. Artık şehir merkezinde değildik ama işyerime çok da yakın değildik.

Aylık kiramız 8.000 liraydı, bu bizim yetersiz maaşımıza göre çok fazlaydı ama daire sıcak ve aydınlıktı. Avluda ayrıca tutkum olan aromatik bitkileri ve çiçekleri yetiştirebileceğim birkaç metrekarelik arazimiz olabilir.

Anahtarları aldıktan sonra odaları temizledik ve mutfaktaki pencereleri güzel perdelerle, saçaklarla ve dantel perdelerle süsledik. Taşınma işleminin ardından hayat normal seyrinde devam etti. Karnım giderek daha belirgin hale geldi. Bir gün bir meslektaşım bana doğum izni için ne zaman evde olacağımı sordu ve jinekoloğa gitmemi önerdi. Bu yüzden randevuyu özel olarak aldım. Doktor çok beklediğim için neredeyse beni azarlıyordu: "Altıncı aydan sonra çalışamazsın ve zaten yedinci aya girdin: risk aldın." Ertesi gün belgeyi ofise teslim ettim ve çalışan bile saf olduğumu söyledi.

Bu arada annemin bana verdiği eski çarşaplardan kazak, gömlek, ayakkabı ve bebek bezi örerek bebek bezini hazırladım.

Biz de kız mı erkek mi olduğunu bilmeden nötr renklerde nakışlı çarşafarla hazırladığım bebek arabasını almaya gittik. Nihayet 2 Temmuz akşamı suyum geldi ve valizlerimizi toplayıp hastaneye doğru yürüyerek yola çıktık. Beni muayene eden jinekolog Giuse'ye eve gidebileceğini söyledi. Doğum yeni başlamıştı ve yaklaşık 20 saat sürdü. Ertesi gün ben hâlâ doğumhanede beklerken o doğumhaneye döndü.

Bir noktada bir erkek çocuk doğdu ve hemşire, duygudan neredeyse midesi bulanacak olan bebeğin babasına durumu anlatmaya gitti. Bir saat sonra Armando adındaki ilk çocuğumuza dedesi gibi sarılabildi. Birkaç saat sonra büyükanne, büyükbaba, amca ve kuzenlere de haber verildi. Sanki dünyadaki ilk bebek oydu.

Onbeşinci Bölüm - Tanrıya şükürler olsun...

Doğumhanedeki hemşireler bu etten kemikten yaratığı doğumdan birkaç saat sonra yatağıma getirdiler. Onu göğsüme koydular. Zizi'nin çocukluğumda benim için yaptığı bez bebek dışında.

O zamanlar hastanede kalış süresi bir haftaydı. Eve dönmeden önce rahibin bir lütfu olan "arınma" için hastanenin kilisesine gittik.

Koğuştta eve gitmek için her şey hazırды ama başım dönmeye başlamıştı. Ebe ateşimi ölçtü: 39. Bebeğimle iki gün daha orada kalmak zorunda kaldık. Nihayet ayın 12'si Perşembe günü, neredeyse iyileşerek eve döndük. 15'inci Pazar günü Armando, babası Giuseppe, vaftiz annesi arkadaşı Mariuccia ve hitabet arkadaşı vaftiz babası Basilio ile birlikte yeni tekerlekli sandalyeyle vaftiz yazı tipine götürüldü. Büyüklerin batıl inançtan dolayı evde kalmamızı tavsiye etmesi nedeniyle etkinliğe katılma sevincini yaşamadım. Küçük bir içecek hazırlamakla yetindim.

Üçlü olarak hayat farklıydı ama oldukça iyi iş çıkardım. Sütüm çoktu, bebeğim büyüyordu ve onu her hafta kontrol için kreşe götürüyordum.

Ne yazık ki iki ayın sonunda fabrikadaki işime geri döndüm. O zamanlar anaokulları yoktu. Büyükanneler birer hafta boyunca ona bakmayı kabul etmişlerdi.

Ben saat altı vardiyasında çalıştığımdaya Giuse işe gitmeden önce onu bandajlar ve gideceği yere götürürdü. Bilinçdışında bu çocuk acı çekiyordu ve ben de onunla birlikte ağlıyordum.

Maalesef işten çıkamadım. Yavaş yavaş, inançla üçlü olarak yola devam ettik: İlk yemekler, ilk adımlar harika şeylerdi. Anaokulunun ilk gününde Giuse sonunda daha iyi maaşlı bir iş buldu. Birkaç yıl ilkokulda temizlikçilik yaptı, ardından uzlaştırıcılık görevi için belediyeye çağrıldı.

Bu, fabrikadaki işimden ayrılıp ona küçük bir kardeş vermeyi beklerken kendimi çocuğa adamam için bir fırsat yarattı. 17 Ağustos 1962'de ikinci çocuğumuzun doğumunun sevincini yaşadık. Luciano, Armando'nun tam tersi, açık tenli ve sarı saçlı biriydi. Peri masalı. 26'sı Pazar günü babası Giuse, vaftiz annesi kuzeni Mariuccia ve vaftiz babası Giuse'nin erkek kardeşi Antonio ile birlikte vaftiz edildi. Bu sefer de evde kalmak zorunda kaldım. Doğum iznim bittikten sonra kendimi iki güzel çocuğuma adamak için işimden ayrıldım.

1 Ekim 1962'de Armando, omzunda mavi önlüğü ve okul çantasıyla birinci sınıfa başladı. Birkaç gözyaşıyla onu Leopardi hocaya emanet ettik.

Aynı dönemde Domodossola Belediye Başkanı Giuse'yi çağırdı ve ona belediye elçisi emekli olduğunda boş kalan şehir binasının ikinci katında kalacak yer teklif etti. Birkaç gün içinde taşınmayı organize ettik. Merkezde tüm imkanlara sahiptik. Akşam büyük kapı kapanınca şehrin hakimi biz olduk. Gösterileri belediye başkanının balkonundan rahatlıkla izleyebildik. Pencerelerimizden asırlık bir geleneğe sahip pazarın bir kısmını görebiliyorduk.

Bu sırada Luciano ilk adımlarını atıyordu: Belediye çalışanlarının maskotu olmuştu.

Giuse'nin maaşına ek olarak bir iş icat etmek istedim. Arkadaşlarım için pencereleri, yatakları ve yastıkları süslemeye başladım. Söylenti yayıldı ve ben de "perde kadını" oldum. Giuse boş zamanlarında çizgilerin montajını hazırlamayı öğrendi ve şükürler olsun ki daha rahat bir hayatın tadını çıkarabildik.

1 Ekim 1968'de Luciano da öğretmen Luisa Cerri ile okula başladı.

Zaman hızla geçti. Yaz aylarında kamp çadırıyla İtalya'ya tatile gittik. Bazen ta Sicilya'ya, memleketime kadar.

Temmuz 73'te Val d'Aosta'da kamp yapıyorduk ve hamileliğin ilk belirtilerini hissetmeye başladım. 16 Şubat 1974'te küçük kız kardeş Daniela, neredeyse on sekiz yaşındaki Armando ve on iki yaşındaki Luciano'nun yanına geldi. Karnaval dönemi idi ve Belediye Binasının kapısındaki pembe kurdeleye bakanlar bunun bir şaka olduğunu düşündü. Cemaat rahibi bize Vaftizi Paskalya gecesinde kutlamamızı tavsiye etti; arkadaşımız Gianna'nın vaftiz annesi ve kayınbiraderimiz Benito'nun da vaftiz babası olduğu bir dönemdeydi.

Batıl inançların yanı sıra 13 Nisan gecesini etkinliğe bu kez ben de katıldım. Ertesi gün hitabet resepsiyonunda yüz misafir vardı.

Daniela da büyüdü ve biz artık yaşlandık. Üç çocuğumuz bize 7 torun verdi: Stefano, Virginia, Greta, Lorenzo, Rebecca, Letizia ve Matteo.

Hikaye bitiyor. 19 Eylül 2015'te Giuse ve ben birlikte 60. yılımızı kutladık.

Tanrı'ya, Leydi'ye ve bizi seven herkese teşekkür ediyoruz.

La Mazza Concetta Maglio, 18 Nisan 1936'da Novara di Sicilia'da doğdu.

Dizin

1. Babanın evi
2. Bu dünyanın dışında
3. Kumdaki oyunlar
4. Yağ, örümcek ağları ve nazar
5. Baykuşlar
6. Vossia beni affet (Yıldızların ışığı)
7. Emilia
8. Kırılmağıların uçuşu
9. Cennetin kapısı
10. Güzel Tusa
11. Porselen yüz
12. Menekşeler
13. Yeni hayat
14. İlk yuvalarımız
15. Tanrıya şükrediyoruz...

